КПСС XXIV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

18-йил чиқиши.

№ 46 (4552).

4 МАРТ

ПАЙШАНБА

1971 ЙИЛ

Баҳоси 3 тийин.

КЕЧА ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XVIII СЪЕЗДИ ЎЗ ИШИНИ ДАВОМ ЭТТИРДИ. ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА РЕВИЗИЯ КОМИССИЯСИНИНГ ҲИСОБОТ ДОКЛАДЛАРИ ЮЗАСИДАН МУЗОКАРАЛАР БЎЛДИ.

КУН ТАРТИБИДАГИ УЧИНЧИ МАСАЛА: СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1971—1975 ЙИЛЛАРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНИ ЮЗАСИДАН КПСС XXIV СЪЕЗДИ ДИРЕКТИВАЛАРИ ЛОЙИҲАСИ ТЎҒРИСИДА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ РАИСИ Н. Ж. ХУДОЙБЕРДИЕВНИНГ ДОКЛАДИ ТИНГЛАНДИ ВА МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ.

СЪЕЗД БУГУН ЎЗ ИШИНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XVIII СЪЕЗДИ

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVIII съезди 3 мартда ўз ишини давом эттирди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари **О. У. Салимов** раислигида ўтган эрталабки мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси ревизия комиссиясининг ҳисобот докладларини муҳокама қилиш давом этди. Музокараларда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси **Н. М. Матчонов,** Ўзбекистон ёзувчилар союзи правлениесининг раиси **К. Нуъмонов (Яшин),** Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари **Р. Ҳ. Абдуллаева,** Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **С. Р. Расулов,** Косон районидаги «Большевик» совхозининг бош чўпони **Д. Хўжамуродов,** Фориш район партия комитетининг биринчи секретари **С. Есимов,** Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник **С. Е. Белоножко** сўзга чиқдилар.

Танаффусдан кейин раислик қилувчи — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари **И. Р. Курбонов** Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги давлат хавфсизлик комитети раиси **А. Д. Бесчастновга** сўз беради. Шундан кейин музокараларда Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари **С. Н. Усмонов,** Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетининг раиси **Н. Маҳмудов,** Наманган область партия комитетининг биринчи секретари **А. А. Хўжаев,** Навоий шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **В. Н. Сигедин,** Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари **Н. М. Муродов,** Ўзбекистон касаба союзлари советининг раиси **М. А. Зоидов** сўзга чиқдилар.

Шу билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси ревизия комиссиясининг ҳисобот докладлари юзасидан музокаралар томом бўлди.

Съезд кун тартибидаги навбатдаги масалани қараб чиқишга ўтади. Раислик қилувчи—Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилги беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съезди Директивалари лойиҳаси тўғрисида доклад қилиш учун Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси **Н. Ж. Худойбердиевга** сўз беради.

Бу масалани муҳокама қилишда Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари **Ф. Ш. Шамсиддинов,** республика пахта тозалаш саноати министри **М. Иброҳимов,** Тошкент авиация заводининг фрезерчиси **А. А. Девятова,** Бўз район партия комитетининг биринчи секретари **А. Исмоилов** қатнашдилар.

Республика Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари **Т. Н. Осетров** раислигида ўтган кечки мажлисда кун тартибидаги учинчи масала юзасидан музокаралар давом этди. Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари **Р. Ғойибов,** Қўшкўпир районидаги «Тошкент» колхозининг бригада бошлиғи **У. Нуруллаева,** «Средазирсовхозстрой» бошқармасининг бошлиғи **А. А. Саркисов,** Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг раиси **М. Г. Хван,** Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси **Е. А. Айтмуротов** нутқ сўзладилар.

Съездда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** якунловчи нутқ сўзлади.

Съезд Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ишини бир овоздан қониқарли деб топди ва Ўзбекистон Компартияси ревизия комиссиясининг ҳисобот докладини тасдиқлади.

Съездда Украина, Қозоғистон, Грузия, Тожикистон, Арманистон, Эстония, Молдавия, Қирғизистон Компартиялари Марказий Комитетларидан, Литва Компартиясининг съездидан, КПСС Доғистон область комитетидан, Греция Компартияси Марказий Комитетидан олинган табрик мактублари ўқиб берилди. Съезд номига жуда кўп табриклар ва меҳнат зафарлари тўғрисида республика меҳнаткашлари коллективларининг рапортлари олинди.

Туркистон ҳарбий округининг жангчилари съезд делегатларини самимий табрикладилар.

Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон Компартияси XVIII съезди делегатлари танаффус пайтида ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

Н. Ключнев фотоси, ЎзТАГ.

ТОШКЕНТ МЕҲНАТКАШЛАРИ ҲИНДИ-ХИТОЙ ХАЛҚЛАРИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДАЛАР

Бутун мамлакатимиздаги катта-кичик энергетика иншоотлари қурилишига ўз меҳнати билан ҳисса қўшган Тошкент электротехника заводининг инженерлари ва ишчилари танаффус вақтида 2-цехга тўпланишди. Бу ерда Америка ҳарбийларининг Ҳинди-Хитойдаги жиноий ҳаракатларига қарши норозилик митинги бўлди.

Завод ветеранлари — 9-цех прессчиси Евгения Пташкина ва 1-цехнинг йиғувчи слесари Анна Дудкинанинг нутқлари қаҳр-ғазаб руҳи билан суғорилган эди.

Митинг қатнашчилари бир овоздан резолюция қабул қилдилар. Резолюцияда бундай дейилади: «Агрессорлар ҳар қанча қутириб ҳаракат қилсалар ҳам, уларнинг қора ниятлари ҳеч қачон рўёбга чиқмайди. Бутун мамлакатимиз, планетамиздаги соф виждонли кишиларнинг ҳаммаси Лаос, Камбоджа, Вьетнам халқларини қўллаб-қувватлаётганларини агрессорлар билиб қўйсинлар. Биз Ҳинди-Хитойда қонли жиноят тўхтатилсин, деб талаб қиламиз. Биз Америка қўшинлари Шарқи-Жанубий Осиё давлатлари территориясидан дарҳол олиб чиқиб кетилсин, деб талаб қиламиз. Лаосдан қўлингни торт! Уруш оловини ёқувчилар жавобгарликка тортилсин!

Тошкент тикувчилик фабрикаларининг меҳнаткашлари, студентлар ҳам ўз митингларида Лаос, Камбоджа, Вьетнам халқларини ҳимоя қилдилар.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ТАЙЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1971 ЙИЛ 1 МАРТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Квартал планига нисбатан процент ҳисобида).

Районлар	Гўшт	Сут	Тухум	Жун
Оққўрғон	**103,6**	**80,8**	**148,6**	**24,0**
Бекобод	89,9	75 5	95.5	20,0
Бўстонлиқ	76,7	68,0	101,4	2,1
Бўка	96,5	86,5	136.5	14,8
Юқори Чирчиқ	78.5	75.5	50,2	2,3
Калинин	71,4	69.5	43.4	4.4
Оржоникидзе	115.8	54,3	78,2	31,0
Пискент	68.9	63.1	65,0	2,7
Ўрта Чирчиқ	38.7	68,9	46.0	2,5
Янгийўл	73,3	68,0	111,2	13,1
Тошкент тайёрлов идораси	—	—	—	67,1
Область бўйича	73,4	70,2	61,0	7,1

БАҲОР ЧОРЛАЙДИ

Улкамизда баҳор нафаси кеза бошлади. Деҳқонларнинг иши қизиб кетди. Ҳамма ерда ғалла, беда, сабзавот экиш, тут кўчатлари, мевали дарахт ва ток кўчатларини ўтқазиш бошланди.

Бу йил — КПСС XXIV съезди йили, тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили деҳқонларимиз зиммасига алоҳида масъулият юклайди. Областимиз колхозчилари ва совхоз ишчилари ўтган йили қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда катта ютуқларни қўлга киритдилар ва 1971 йил учун ўз зиммаларига улкан мажбуриятлар олдилар.

Бу мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун шу кунларда пухта замин яратилиши зарур. Энг аввало, экишга яхши тайёргарлик кўриш ва бу ишни ўз вақтида ўтказиш, бунинг учун эса етарли миқдорда уруғлик тайёрлаш, техникани созлаш, ариқ ва зовурларни тозалашни тугаллаш талаб этилади.

Баҳор кутиб турмайди. Кузда баракали хирмон кўтараман, эл олдида юзим ёруғ бўлсин, деган деҳқон ҳар соат, ҳар минут қадрига етиши, ғалла экиш ва кузда ғалла экилган ерларни бороналашни сира ҳам кечиктирмаслиги керак. Зотан, кузда ғалла экилган ерларни ўз вақтида бороналаш ғалла ҳосилдорлигини оширади. Шунинг учун ҳам бу ишни оби-тобида ва энг қисқа муддатларда ўтказиш деҳқонларнинг зўр ғайрат кўрсатиб ишлашларини талаб этади. Баҳорги ғалла экиш ишини бир-икки кун кечиктирилиши кўплаб центнер ҳосилнинг йўқолишига олиб келиши мумкин. Деҳқон буни ҳамиша ёдида тутиши зарур.

Асосий ем-хашак экинларидан ҳисобланган беда экиш учун ҳам энг қулай пайтлар бошланди. Юқори Чирчиқ, Ўрта Чирчиқ ва Оққўрғон районларининг илғор хўжаликлари беда экишни ёппасига бошлаб юбордилар. Областдаги барча колхоз ва совхозлар бу районлар хўжаликлари ишидан ўрнак олишлари керак. Шу билан бирга эски бедазорларни парвариш қилиш, жумладан, ерни минерал ўғитлар билан озиқлантириш, дискалаш, бороналаш ишларини ҳам унутмаслик керак. Бу тадбирлар ўз вақтида қанчалик сифатли ўтказилса, шунчалик ҳосилга ҳосил қўшилади. Шунга эришиш керакки, ҳар бир хўжалик бу йил ҳар гектаридан кам деганда 100 центнердан беда олишга муваффақ бўлсин.

Қишлоқ хўжалик техникасини мавсумга шай ҳолга келтириб қўйиш механизаторларнинг кечиктириб бўлмайдиган вазифасидир. Бироқ, Оққўрғон ва Бўка районларида ҳалигача чопиқ тракторларини ремонт қилиш тугалланмаган. Янгийўл районида эса чигит экадиган сеялкалар тайёрлаш суст бормоқда. Хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислар ремонт ишларини ўз вақтида ва сифатли тугалланиши тўғрисида ғамхўрлик қилишлари керак. Ҳар бир трактор, ҳар бир сеялка текширишдан ўтказилиши, хўжаликларга ёқилғи материалларни ташиб келтириб қўйилиши зарур. Чигит, маккажўхори, беда, сабзавот экадиган сеялкаларнинг ҳаммаси бир йўла ўғит солиб кетадиган мосламалар билан жиҳозланган ҳам бўлиши керак. Техника мавсумга бекаму-кўст соз қилиб қўйилса, экиш ишларини ўз вақтида ўтказиш имкониятига эга бўламиз.

Ариқ-зовурлар ва коллектор-дренаж тармоқларини тозалаш ишлари ҳам ҳалигача ҳар тарафлама кучайтириб юборилмаган. Фақат Бекобод райони ва Пискент районидаги Ленин номли, «Гулистон» колхозларидагина бу иш ўз вақтида тугалланди. Янгийўл, Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ районларида эса суғориш шохобчаларини мавсумга созлаш секинлик билан бормоқда.

Кунлар исиб кетди. Ҳар дам ғанимат. Имкониятдан фойдаланиб, ариқ-зовурларни тозалаш ишига мумкин қадар кўпроқ кишиларни жалб этиш, бу ишга зарур миқдорда техникани ажратиш, кўклам экиш кампанияси бошланганга қадар ариқларни сув равон оқадиган қилиб қўйиш керак.

Ҳозирги кунда «Узсельхозтехника», колхоз ва совхозларда транспортлар иши унчалик тиғиз эмас. Ана шу имкониятдан фойдаланиб қўшимча машиналарни минерал ўғитлар ташишга жалб этиш тадбирларини кўриш зарур. Омборлар, темир йўл станцияларида ҳозир кўплаб суперфосфат, селитра, калий ўғитлари бор. Бу ўғитларни тезда ташиб келтириш ва уларни бостирмалар тагига жойлаб, экиш бошлангунга қадар яхши сақлаш ва экинларни озиқлантиришда самарали фойдаланиш керак.

Дала ишларида қатнашаётган одамлар тўғрисида ғамхўрлик қилиш—ишнинг муваффақиятини таъминлайдиган муҳим омилдир. Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари хўжаликлардаги мавжуд дала шийпонларини ўз вақтида ремонтдан чиқариш ва уларни керакли жиҳозлар билан таъминлаш, янги дала шийпонлари очиш учун зарур тадбирларни кўриш керак. Бу иш билан шуғулланадиган кишилар ҳозирнинг ўзидаёқ белгилаб қўйилиши муҳимдир. Болалар боғча ва яслилари учун тарбиячилар танлашга алоҳида эътибор бериш зарур. Экиш кампанияси қизиган даврда механизаторларни озиқ-овқат билан таъминлаш, далада ишлаётганларнинг яхши дам олишларига шароит яратиш, социалистик мусобақани ташкил қилиш масалалари билан ҳам ҳозирдан бошлаб шуғулланиш лозим.

Пиллачилар ҳаётида ҳам қизғин дамлар бошланди. Ҳозир тут кўчати ўтқазиш, тутзорларда парвариш ишларини йўлга қўйиш, пилла қурти боқиладиган хоналарни тайёрлаш, кадрлар билан таъмин этиш, кадрларни қайта тайёрлаш муҳим вазифадир. Бу ишлар қисқа вақтда ва сифатли бажарилса, янги беш йилликнинг биринчи йилида олинган пилла етиштириш мажбуриятини муваффақиятли бажариш учун замин яратилади. Шунинг учун ҳам район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, область пиллачилик идораси ва унинг жойлардаги органлари баҳорги пилла қурти боқишга тайёргарликни ҳамма ерда уюшқоқлик билан бошлаб юбориш, бу ишларни бир-бири билан мувофиқлаштириб бориш тадбирларини кўришлари керак.

Кўклам экиш кампаниясига тайёргарлик, мевали дарахт ва ток кўчатлари ўтқазишни кучайтириш билан бирга район партия комитети, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини харид қилиш масаласини ҳам эътибордан четда қолдирмасликлари керак.

Гўшт тайёрлаш биринчи квартал плани фақатгина Оржоникидзе ва Оққўрғон районларида бажарилди. Ўрта Чирчиқ ва Пискент районларининг хўжаликлари, бу соҳада айниқса оқсамоқдалар. Оққўрғон районидаги Вотинцев, Ҳамид Олимжон, Карл Маркс номли, Охунбобоев номли, Навоий номли, Калинин номли, Бўка районидаги Жамбул номли, «Коммунизм», Ильич номли колхозлар, Калинин районидаги Навоий номли, Куйбишев номли колхозлар, Юқори Чирчиқ районидаги «Паркент» совхози, Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли», «Партия XXII съезди», Акмал Икромов номли колхозлар, Янгийўл районидаги «Интернационал», Навоий номли, Энгельс номли, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», Карл Маркс номли колхозлар, Олмазор боғдорчилик совхози, Пискент районидаги Ленин номли, Калинин номли колхозларда ҳам давлатга гўшт сотиш суст бормоқда.

Калинин ва Пискент районларида сут ва тухум тайёрлаш, Юқори Чирчиқ районида тухум, Оржоникидзе районида сут тайёрлаш қониқарсиз бормоқда. Оққўрғон районидаги «Коммунизм» ва Вотинцев колхозларида, Бекобод районидаги «Ленинград» ва «Октябрь 50 йиллиги» совхозлари, Бўстонлиқ районидаги 13-ва 14-совхозлар, Бўка районидаги «Кўкорол» совхози ва «Ленин йўли» колхозида сут харид қилиш ёмон йўлга қўйилган. Юқори Чирчиқ районидаги «Паркент» совхози, Янгийўл районидаги Фрунзе номли колхоз ва Усмон Юсупов номли комбинатда, Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли ўқув-тажриба хўжалиги ва бошқа жойларда сут харид қилиш суст бормоқда.

Районлар, колхозлар, совхозларнинг раҳбарлари барча турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилиш квартал планининг қандай бажарилаётганлигини чуқур таҳлил қилиб кўришлари, чорвани бўрдоқига боқишни кучайтириш, ем-хашак билан таъмин этишни яхшилаш, сигирлардан сут соғиб олишни кўпайтиришга қаратилган тадбирларни кўришлари лозим. Областдаги барча районлар ва хўжаликларда гўшт, сут, тухум харид қилиш квартал плани албатта бажарилиши керак.

Бутун мамлакатимиз бўйлаб КПСС XXIV съездининг тўққизинчи беш йиллик плани бўйича Директивалари лойиҳаси қизғин муҳокама қилинмоқда. Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари янги марраларни белгиладилар. Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, колхоз ва совхоз раҳбарларининг бурчи КПСС съездини муносиб кутиб олиш, янги беш йиллик планни ва 1971 йил планларини бажариш ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақага етакчилик қилишдан иборат.

Ўзбекистон Компартиясининг бўлиб ўтаётган XVIII съездида Ўзбекистон Компартиясининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовнинг ҳисобот докладида қайд қилинганидек, партия ва совет органлари қишлоқ хўжалигига раҳбарликни ҳар жиҳатдан яхшилашлари, деҳқонларнинг сиёсий ва меҳнат активликларини ошириб, тўққизинчи беш йилликда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини кескин юксалтиришга эришишлари зарур.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XVIII СЪЕЗДИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ РЕВИЗИЯ КОМИССИЯСИНИНГ ҲИСОБОТИ

Ўртоқ К. КАРИМОВ доклади

Делегат ўртоқлар! Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг жанговар отрядларидан бири бўлган Ўзбекистон партия ташкилоти ўзининг XVIII съездига КПССнинг ленинчи Марказий Комитети теварагига маҳкам жипслашган ҳолда келди.

Бугун биз — КПСС XXIV съезди арафасида, партия ташкилоти ва унинг Марказий Комитети Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVII съездидан кейин ўтган давр ичидаги кўпқиррали фаолиятини якунламоқдамиз.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг съездга тақдим қилган ҳисобот докладида КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVII съезди қўйган тарихий вазифаларни Ўзбекистон меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети раҳбарлигида қандай ҳал қилаётганликлари чуқур равишда ва батафсил кўрсатиб берилди.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг Ревизия комиссияси зўр мамнуният билан шуни маълум қиладики, ҳисобот даври мобайнида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аппарати катта уюшқоқлик, ишчанлик билан пухта ишлаб келди. Оператив ва коллегиал органлар бўлган Марказий Комитет бюроси, секретариати, пленумлари ва партия активларининг йиғилишлари партия Уставининг талабларига мувофиқ зўр активлик билан ўтказилиб келди. Республика партия ташкилотининг ва умуман бутун республиканинг ҳаёти ва фаолиятига доир жуда кўп масалалар ҳар доим уларнинг диққат марказида турди.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг Марказий Комитети, Марказий Комитет бюроси ва секретариати маҳаллий партия ташкилотлари билан доимий алоқа қилиб турдилар, қабул қилинган қарорларнинг партия ташкилотларида, министрликларда, республика идораларида бажарилишини ўз вақтида контроль қилиб турдилар. Марказий Комитет бўлимларининг ходимлари ижрони контроль қилишни ташкил этиш билан бир қаторда партия комитетларига ва бошланғич партия ташкилотларига ёрдам бериб келдилар.

Ҳисобот даври ичида Ўзбекистон Компартиясининг Марказий Комитети кадрларни танлашга, жой-жойига қўйишга ва тарбиялашга лозим бўлган даражада эътибор бериб турди. Шу билан бирга ёш, ўсиб келаётган ва серғайрат ходимларни раҳбар партия ва давлат лавозимларига дадил кўтариш билан бир қаторда кекса партия кадрларининг бой тажрибаларидан ҳам моҳирлик билан фойдаландилар.

Ревизия комиссиясининг ҳисобот давридаги фаолияти партия Уставига ва КПСС Марказий Комитетининг инструкциясига мувофиқ ташкил қилинди. Комиссия аъзолари республика партия ташкилотининг ишида, амалий вазифаларни ҳал этишда актив қатнашдилар. Комиссия партия органларида ва Марказий Комитет аппаратида ишларнинг боришини, республика партия ташкилотининг молия хўжалиги аҳволини контроль қилиб турди.

Ревизия комиссияси республика партия ташкилотининг молиявий-хўжалик фаолияти аҳволи тўғрисида ўзининг ҳисоботини тақдим этиш билан бирга шуни қайд қиладики, бошланғич партия ташкилотлари, район, шаҳар ва область партия комитетларининг катта ташкилотчилик ишлари натижасида партия бюджетининг даромад қисми ҳисобот даври ичида ҳар йил бир мунча оширилиб бажарилиб турди.

Партия бюджетининг даромад қисми 1970 йилда 1966 йилдагига нисбатан 64,5 процент кўпайди. Партия аъзолик взнослари партия бюджети даромад қисмининг асосидир. Мана шу асосий даромад манбаи ҳисобидан партия бюджетининг ўсиши республика партия ташкилоти коммунистларининг сони янада кўпайиб бораётганлиги натижасида рўй бермоқда.

Ҳисобот даври ичида Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг нашриётидан партия бюджетининг даромад қисмига топширилаётган тушум анча ошди. Бу тушумлар 1966 йилдагига нисбатан 4,5 баравар кўпайди.

Партия кассасига тушаётган маблағлар тўғри, мақсадга мувофиқ қилиб ва тежаб-тергаб сарфланиб турди, қаттиқ иқтисодий тежаш амалга оширилди, беҳуда ва унумсиз харажатлар қилинмади.

Ҳисобот даври мобайнида партия бюджети даромадларининг ўсганлиги партия мактабида, доимий ишлайдиган курсларда ва марксизм-ленинизм университетларида партия ва совет кадрларини тайёрлаш ва қайта тайёрлаш сингари муҳим тадбирларни ўтказишга қилинаётган сарфларни кўпайтиришга имкон берди. Партия пропагандасига қилинаётган харажатлар анча кўпайтирилди. Шу билан бир қаторда Ревизия комиссияси мана шу муҳим мақсадларга ажратилаётган маблағларнинг ҳаммаси ҳам тўла равишда ўзлаштирилмаётганлигини қайд қилиб ўтади.

Маъмурий биноларни ва уй-жой биноларини капитал қуришга ҳисобот даври ичида партия бюджетидан катта маблағлар ажратилди.

Ўтган давр ичида Тошкент Олий партия мактаби ҳузурида 65 минг квадрат метрдан кўпроқ саҳнга эга бўлган ётоқхона, Урганч ва Термизда партия маорифи уйлари, шунингдек, партия органларининг бир қанча маъмурий бинолари қурилди ва фойдаланишга топширилди.

В. И. Ленин номидаги Марказий музейнинг Тошкент филиали биноси, шунингдек, Андижон, Қорақалпоғистон, Самарқанд, Тошкент ва Сирдарё область партия комитетларининг, Олмалиқ, Ангрен, Бекобод, Марғилон ва Навоий шаҳар партия комитетларининг, Тошкент шаҳридаги Ленин, Киров ва Фрунзе район партия комитетларининг маъмурий бинолари ҳамда қишлоқ район партия комитетларининг 22 та биноси инженерлик-қурилиш техникаси жиҳатидан юксак даражада қурилди ва фойдаланишга топширилди.

Ревизия комиссияси Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети нашриётининг молия-хўжалик фаолиятини мунтазам равишда текшириб турди. Кейинги йилларда бу нашриёт мамлакатнинг энг катта полиграфия корхоналаридан бирига айланди.

Нашриёт республика партия ва совет матбуоти учун асосий ишлаб чиқариш базасидир. 1970 йилда у 34 номдаги газеталарни ва 33 номдаги журналларни чиқариб турди. Нашриёт марказий газеталардан «Правда», «Известия», «Сельская жизнь» газеталарининг саҳифаларини Москвадан фототелеграф орқали Тошкентга қабул қилиб олиб, Ўзбекистон учун босиб чиқармоқда, шунингдек, «Советский спорт», «Комсомольская правда», «Труд», «Учительская газета» ва бошқа газеталарни матрицалардан чоп қилмоқда. «Крокодил» журнали тиражининг бир қисми ҳам шу ерда босилмоқда.

Нашриёт цехларидан ҳар куни 4,5 миллион нусхадан кўпроқ газета чиқарилмоқда.

Нашриёт босмахонасида чоп қилинаётган газеталарнинг тиражи кейинги беш йил ичида 1966 йилдагига нисбатан 2,5 баравар кўпайди, маҳсулотларни реализация қилиш 65 процент, ишчилар сони 22 процент, ўрта ҳисобда, ҳар бир ишловчига тўғри келаётган маҳсулотнинг миқдори эса, 42 процент кўпайди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретариати нашриёт фаолиятини бир неча марта муҳокама қилди, унинг ишлаб чиқариш фаолиятини яхшилаш чораларини кўрди. Газеталарни, айниқса марказий газеталарни чиқариш муддати ва уларнинг сифати жиҳатидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти мамлакатдаги республика партия нашриётлари орасида етакчи ўринларнинг бирини олиб турибди.

КПСС Программасида ва партия съездларининг резолюцияларида меҳнаткашларнинг ташаббускорлигини ва ижодий активлигини ривожлантириш ишларининг муҳимлиги, уларнинг хатлари ва аризаларига диққат-эътибор билан, сезгирлик билан қарашнинг аҳамияти ҳар доим таъкидланади.

Ҳисобот даврида Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аппаратига республика меҳнаткашларидан 44 мингга яқин хат, шикоят ва аризалар тушди ҳамда кўриб чиқилди.

Текширишлар шуни кўрсатдики, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аппаратида меҳнаткашларнинг хатларига лозим бўлган даражада эътибор берилмоқда, шу хатларда кўтарилган масалаларнинг ўз вақтида ҳал этилиши таъминланмоқда.

Ҳисобот даври ичида Сурхондарё область партия комитетининг, республика Алоқа министрлигининг ва Қишлоқ хўжалик министрлигининг шу масалага доир ҳисоботлари муҳокама қилинди.

Гражданлардан республика газеталарининг редакцияларига келаётган хатлар, аризалар, шикоятларнинг кўриб чиқилишини ҳам ревизия комиссияси систематик равишда текшириб турди. Шуни айтиб ўтиш керакки, редакциялар бу муҳим масалага диққат ва эътибор билан қарамоқдалар ва шу тариқа республика партия ташкилотига ёрдам кўрсатмоқдалар.

Айрим министрликларда, идораларда ва жойлардаги органларда гражданларнинг талабларига бюрократик муносабатда бўлишга йўл қўйилаётганлигини кўрсатувчи фактлар борлигини ревизия комиссияси очиб ташлади. Алоқа министрлиги, Қишлоқ хўжалик министрлиги, Сирдарё область прокуратураси, Тошкент шаҳар ижроия комитети, Қашқадарё область партия комитети ва бошқа бир қанча ташкилотларнинг ишларида шикоятлар ва аризаларни ўз вақтида кўриб чиқмаслик, бу шикоятлар ва аризаларга эътиборсизлик билан қараш, расмият учунгина жавоб қайтариш фактлари содир бўлди.

Бу камчиликлар йўқотилиши лозим. Гражданларнинг талабларига сезгирлик ва диққат-эътибор билан қараш партиянинг энг муҳим талабидир. Бу талабни бажариш партия-давлат аппарати барча бўғинларининг фаолиятига халқ оммасида ишонч ва ҳурмат базиятини вужудга келтирмоқ учун катта аҳамиятга эга.

Ҳисобот даврида Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети коммунистларни ҳисобга олишга, партия хўжалигини юритишга етарли равишда эътибор бериб келди.

Сурхондарё, Қашқадарё, Бухоро, Фарғона, Андижон, ва Қорақалпоғистон область партия ташкилотларида партия хўжалиги ва коммунистларни ҳисобга олиш қай аҳволда эканлиги текшириб чиқилди. Умуман партия хўжалиги қониқарли аҳволда.

Текширишлар шуни кўрсатдики, партия хўжалигининг умумий аҳволи яхшиланганлиги билан бир қаторда бир қанча партия ташкилотларида коммунистларни ҳисобга олишнинг белгиланган тартибини бузиш ҳоллари ҳали ҳам содир бўлмоқда. Самарқанд шаҳар партия комитетида, Сурхондарё, Фарғона, Қашқадарё областларидаги ва Қорақалпоғистон АССРдаги бир қанча район партия комитетларида коммунистларнинг меҳнат фаолиятидаги, ўз билимларини оширишдаги ва шу каби ўзгаришлар уларнинг учет карточкаларига ўз вақтида ёзиб қўйилмаётир.

Айрим шаҳар ва район партия комитетларида коммунистларни учетдан чиқариш ва учетга қабул қилишнинг белгиланган тартиби бузилмоқда. Шаҳар, район партия комитетларининг секретарлари улар билан суҳбатлашмайдилар, партиявий жазони олиб ташлаш масалалари ҳамиша ҳам вақтида кўриб чиқилмаётир. Партиядан ўчирилган ва партия сафидан чиқиб кетган кишиларнинг партия билетлари ва кандидатлик карточкалари баъзан анча вақтгача улардан қайтариб олинмаётир.

Партия билетларини ва кандидатлик карточкаларини авайлаб сақлаш кераклигига коммунистларнинг эътиборини алоҳида жалб қилиш керак. Партия ҳужжатларини авайлаб сақлаш — барча коммунистларнинг бурчидир.

Партия аъзолари ва кандидатлари орасида тарбиявий ишни кучайтириш, партия ҳужжатларини авайлаб сақлашга бепарволик қилаётганларга нисбатан талабчанликни ошириш керак.

Ҳисобот даври ичида партия органларида ва муассасаларида контроль-ревизия ишлари КПСС Марказий Комитети инструкциясининг талабларига мувофиқ ташкил этилди.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг ревизия комиссияси партия бюджетининг ижро этилиш якунларини ҳар йил ўз мажлисларида муҳокама қилиб турди ва янги йил бюджетининг лойиҳаси билан танишиб чиқди. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ишлар мудирлиги ҳисобот даври давомида партия органларининг молия-хўжалик фаолиятини текшириш ишларини ҳар доим ўтказиб турди. Камчиликларни йўқотиш чоралари кўрилди.

Аъзолик взносларини тўлашда зарур тартиб ўрнатишга алоҳида аҳамият берилди. Учетнинг аҳволи, партия аъзолик взносларини ўз вақтида тўлаб туриш, шу масалаларга доир ҳисоботларни ўз вақтида бериб туриш партия ички ишининг, коммунистлар интизомининг қай даражада эканлигини билдирувчи муҳим кўрсатгич эканлигини унутмаслик керак.

Ҳисобот даври ичида Тошкент, Бухоро, Андижон, Фарғона, Хоразм ва бошқа областлардаги партия ташкилотларининг ревизия комиссиялари партия ички ишларини ва молия-хўжалик фаолиятини йўлга қўйишда ўзларининг партия комитетларига ва бошланғич партия ташкилотларига амалий ёрдам бериб турдилар.

Биз партия ташкилотларида молия-бюджет, смета интизомини, хўжалик фаолиятини, партия ички ишларини тағин ҳам юқори даражага кўтаришимиз, барча ревизия комиссияларининг, область партия комитетлари молия, хўжалик бўлимларининг ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Ишлар мудирлигининг фаолиятини яхшилашимиз зарур. Республика партия ташкилоти партия ички ишидаги мавжуд камчиликларни йўқотиш учун барча зарур чораларни кўришига ва жонажон партиямизнинг XXIV съездини муносиб кутиб олишига ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ. (Қарсаклар).

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ XVIII СЪЕЗДИ МАНДАТ КОМИССИЯСИНИНГ ДОКЛАДИ

Ўртоқ Г. М. ОРЛОВ доклади

Делегат ўртоқлар! Мандат комиссиясининг топширувига биноан шу комиссиянинг иш натижалари тўғрисида маълумот беришга рухсат этгайсиз.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVIII съездига 1462 делегат, шу жумладан, ҳал қилувчи овозга эга бўлган 1382 делегат ва маслаҳат овозига эга бўлган 80 делегат сайланган эди. Съездимизга ҳамма делегатлар партия Уставига ва КПСС Марказий Комитетининг «Раҳбар партия органларига сайлов ўтказиш тўғрисида»ги инструкцияси талабларига тўла мувофиқ равишда сайланди.

Ҳамма жойда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети белгилаган вакиллик нормаларига риоя қилиниб, КПССнинг 300 аъзосидан ҳал қилувчи овозга эга бўлган бир делегат ва КПСС аъзолигига 300 кандидатдан маслаҳат овозига эга бўлган бир делегат сайланди.

Делегатлар область партия конференцияларида ёпиқ, яширин овоз бериш йўли билан, белгиланган тартиб мутлақо бузилмаган ҳолда сайланди. Ҳамма делегатлар мутлақ кўпчилик овоз олдилар, уларнинг жуда кўпчилиги бир овоздан сайланди.

Мандат комиссияси ҳамма делегатларнинг ваколатларини ҳақиқий деб топди.

Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съездига сайланган делегатлар республика коммунистларининг тўрт юз минг кишидан ортиқ армиясидан вакил бўлиб келганлар. Ҳозир Ўзбекистон Коммунистик партияси ҳисобида 408.471 КПСС аъзоси, 23.668 партия аъзолигига кандидат бор. XVII съезддан кейин партия ташкилотимиз сафига салкам 93 минг киши қабул қилинди.

Республика партия ташкилоти сафларининг бундай ўсганлиги Совет Иттифоқи шонли Коммунистик партиясининг юксак обрў қозонганлигидан, унинг омма билан алоқаси тобора мустаҳкамланиб бораётганлигидан, партия сиёсати, унинг амалий фаолиятини халқимиз тўла равишда қўллаб-қувватлаб, якдиллик билан маъқуллаётганлигидан далолат беради.

441 делегатдан иборат Тошкент делегацияси, 157 делегатдан иборат Фарғона, 151 делегатдан иборат Самарқанд, 134 делегатдан иборат Андижон, 129 делегатдан иборат Бухоро делегациялари съездимиздаги энг катта делегациялардир.

Мирзачўл ва Қарши даштидаги Сурхон-Шеробод водийси ва Амударё этакларидаги қўриқ ерлар жадал ўзлаштирилаётганлиги муносабати билан янги қишлоқ районлари вужудга келди, шаҳар типидаги посёлкалар қад кўтарди. Мавжуд саноат марказлари янада ривож топди. Съездимизда ҳисобот даврида тузилган ва ўсган партия ташкилотларининг, масалан, Сирдарё областидаги Пахтакор, Мирзачўл, Дўстлик районлари ва Жиззах шаҳри, Қорақалпоғистон АССРдаги Нукус ва Ленинобод, Қашқадарё областидаги Ульянов, Сурхондарё областидаги Гагарин, Тошкент шаҳридаги Ҳамза ва Собир Раҳимов районлари партия ташкилотларининг делегатлари ўтиришибди.

Съездимиз делегатлари ўз сафларида ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, зиёлиларнинг илғор, энг онгли қисмини бирлаштирган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси социал составини ифодалаб турибдилар.

Съезд делегатлари орасида — ишчилар ва колхозчилар, инженер-техник ходимлар, олимлар, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, адабиёт ва санъат арбоблари, Совет Армиясининг жангчилари бор. Съезднинг 764 делегати бевосита моддий ишлаб чиқариш соҳасида меҳнат қилади.

Съездга Ўзбекистон Социалистик индустриясининг 374 ходими, шу жумладан, 253 ишчи ва бригадир сайланган. Булар республика шонли ишчилар синфининг энг яхши вакиллари, ишлаб чиқариш новаторлари, беш йиллик топшириқларини муддатдан олдин бажариш учун олиб борилаётган мусобақа илғорларидир.

Улар орасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари: «Тошкенткабель» заводининг старший мастери Жалол Розиқов, «Промбурвод» трести 11-қурилиш бошқармасининг слесари Саттор Ҳожиев, Қўрғошинкон руда кони экскаватор машинисти Михаил Ильич Толмачев, «Висотстрой» қурилиш бошқармаси дурадгорларининг бригадири Ҳамид Қорабоев, Фарғона шаҳар алоқа узелининг телефончиси Фотима Юсупова, «Мирзачўлсовхозстрой» тресті бўёқчиларининг бригадири Мансура Шакурова ва бошқа кўп кишилар бор.

Съезд ишида қишлоқ хўжалигининг 390 меҳнатчиси қатнашмоқда. Булар—колхоз ва совхозларимизнинг ифтихори ва шон-шуҳрати бўлган кишилар — донгдор пахтакорлар ва чорвадорлар, ғаллакорлар ва шоликорлар, сабзавотчилар, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши бошқа тармоқларининг меҳнатчиларидир. Улар ўзларининг фидокорона меҳнати билан, партиянинг қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш тўғрисидаги қарорларини амалга ошириш учун актив кураш олиб боришлари билан умумхалқ ҳурматига ва таҳсинига сазовор бўлган кишилардир.

Делегатлар орасида 230 колхозчи, совхоз ишчиси, бригадир бор. Москва районидаги Киров номли колхоз бригадири Қумрихон Рустамова, Косон районидаги «Большевик» совхозининг бош чўпони Жўра Хўжамуродов, Киров номли колхозининг участка мудири, Ленин мукофоти лауреати Турсуной Охунова, «Красный водопад» тажриба базасининг сут соғувчиси Анастасия Ивановна Чудная, Фарғона районидаги Навоий номли колхоз аъзоси Турдихон Бойдадаева ва шу каби кўпгина машҳур Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари шулар жумласидандир.

Съезд делегатлари орасида қишлоқ хўжалигидаги техника тараққиётига йўл очаётган чинакам новаторлардан 34 механизатор бор. Чунончи, машинада пахта териш рекордчиси — Гагарин районидаги «Советобод» совхози комплекс механизация бригадасининг бошлиғи Шоймардон Қудратов, Сирдарё область Киров районидаги «Партия XX съезди» совхозининг бригадири Ажихон Есқораев, Фарғона область Киров районидаги «Москва» колхозининг бригадири Қурбон Кенжаевларни кўриб турибмиз.

Механизаторларнинг сафлари йил сайин кенгайиб бормоқда. Уларнинг меҳнатига муносиб баҳо бермоқ учун, улар беш йиллик мобайнида 7 миллион тоннадан ортиқ пахта териб берганлигини айтиш кифоя қилади.

Съезд ишида фан, маданият, маориф ва соғлиқни сақлаш арбобларидан катта бир группаси қатнашаётганлиги ижодий зиёлиларнинг юксак роли тан олинганлигидан далолат беради. Булар — йирик олимлар ва ёзувчилар, врачлар ва ўқитувчилар, рассомлар ва артистлардир. Уларнинг илҳомбахш меҳнати совет кишисини тарбиялашдан иборат олижаноб ишга хизмат қилмоқда.

Партия XXIII съездининг, КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорларининг самарали таъсири остида кейинги йилларда партия ташкилотлари ва уларнинг раҳбар органларининг роли, таъсири ва обрўси анча ошди. Шу вақт мобайнида партия раҳбарлигининг савияси кўтарилди, партия комитетларининг иш услубида ва методларида ижобий ўзгаришлар рўй берди.

Партия ходимларидан 338 кишининг съездга делегат қилиб сайланганлиги коммунистларнинг ўз раҳбарларига катта ишонч билдирганлигини ифодалайди. Улар орасида район, шаҳар, ва область партия комитетлари секретарларидан 248 киши бор. Съезд делегатларидан 213 киши совет ходими, 15 киши касаба союз, 16 киши комсомол ходимидир.

Мандат комиссияси шуни ҳам мамнуният билан маълум қиладики, съезд делегатлари ишлаб чиқариш илғорлари, ўзларининг хизмат бурчларини ҳалол бажараётган кишиларгина бўлиб қолмай партиянинг актив, чинакам жангчиларидир, партия сиёсатини меҳнаткашларнинг кенг оммасига сингдирувчи ва ижро этувчи кишилар ҳамдир.

Съездимиз делегатлари партия ҳаётида актив иштирок этаётган кишилар эканлигини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин. 1.000дан ортиқ делегат партия Марказий Комитетининг, область, шаҳар ва район комитетларининг аъзолари, 125 делегат бошланғич ва цех партия ташкилотларининг секретарлари, 480 делегат партия группа ташкилотчилари, партия комитетлари ва бюроларининг аъзоларидир.

Съездда партия активларининг, Ўзбекистон партия ташкилоти ҳамма бўғинлари вакилларининг ана шундай кенг доираси иштирок этаётганлиги бизнинг съездимиз Ўзбекистон коммунистларининг ҳақиқатан ҳам демократик ва ваколатли анжумани эканлигидан далолат беради.

Съезд ишида Совет Армиясининг 33 ҳарбий хизматчиси қатнашмоқда. Улар орасида Улуғ Ватан урушида жанг қилган шуҳратли саркардалар, генераллар ва офицерлар бор. Ҳозир улар Ватанимизнинг Жанубий чегараларини маҳкам туриб ҳимоя қилмоқдалар, армия сафларини мустаҳкамламоқдалар, ҳарбий бурчни адо этиш намунасини кўрсатмоқдалар, партия сиёсатини Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшилмалари ва қисмларида ўтказиб келаётган партиянинг ғоявий жангчилари бўлмоқдалар.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVIII съездига хотин-қизлардан 493 киши сайланганлигини таъкидлаб ўтишни мандат комиссияси зарур деб ҳисоблайди. Бу — делегатлар умумий составининг салкам 34 процентини ташкил қилади. Фарғона, Самарқанд областлари ва Қорақалпоғистон АССР делегатлари составида хотин-қизлар айниқса кўп.

Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съездида. Суратда мажлислар зали.

Н. Ключнев фотоси. (ЎзТАГ).

Съезд ишида хотин-қизларнинг кенг қатнашаётганлиги — республиканинг сиёсий, хўжалик ва маданий ҳаётида уларнинг активлиги ўсганлигидан яққол далолат бериб турибди. Ҳисобот даврида партия сафига хотин-қизлардан 24.600 дан ортиқ киши қабул қилинди. Ўзбекистон Компартияси сафида ҳозир салкам 83 минг хотин-қиз бор. Шуни тўла асос билан айтиш мумкинки, Ўзбекистон хотин-қизлари экономика, фан, маданиятнинг ҳамма соҳаларига ўзларининг ижодий меҳнатларини, битмас-туганмас ғайрат маҳоратларини сарфлаб келмоқдалар.

Съездга делегат бўлиб келган хотин-қизлар — илғор ишчилар, колхозчилар, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари, фан ва маданият арбобларидир. Уларнинг кўплари Ватаннинг юксак мукофотларига сазовор бўлишган, СССР Олий Советининг, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР Олий Советларининг депутатларидир. Коммунистик партия тарбиялаб вояга етказган бу меҳнаткаш хотин-қизлар ўзларининг бутун кучлари ва билимларини коммунизм қуришнинг буюк ишига сарфламоқдалар.

Съезд делегатларининг билим савияси тўғрисидаги маълумотлар диққатга сазовордир. Делегатлардан 1.350 киши ёки уларнинг 92 проценти олий, тўлиқсиз олий ва ўрта маълумотли кишилардир. Улар орасида 972 инженер, техник, агроном, экономист ва халқ хўжалиги турли тармоқларининг бошқа мутахассислари бор.

Съезднинг состави тўғрисидаги маълумотлар унинг делегатлари— партия ва халқ ишига чексиз садоқатли, меҳнатда ҳам, курашда ҳам ҳамиша олдинги марраларда турган актив коммунистлар эканлигидан дарак беради.

Съездимиз делегатларидан 1.305 киши Ватан орденлари ва медаллари билан мукофотланган. Улар орасида Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонларидан 53 киши, Ленин орденига сазовар бўлганлардан 136 киши бор.

Ленин юбилейи йилида 1.200 дан ортиқ делегат «Шавкатли меҳнат учун. Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлаш юзасидан» медали билан мукофотланган. 247 делегат СССР Олий Советининг, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон Автоном Республикаси Олий Советларининг депутатлари қилиб сайланган.

Делегатларнинг ёши ва партия стажи тўғрисидаги маълумотлар қуйидагича: Ўттиз ёшгача бўлган делегатлар 8 процентни, 31 ёшдан 40 ёшгача бўлган делегатлар 36 процентни, 41 ёшдан 50 ёшгача бўлган делегатлар 43 процентни, эллик ёшдан ошган делегатлар 12,6 процентни ташкил қилади.

Делегатларнинг партия стажини кўрсатувчи маълумотлар диққатга сазовордир. Уч делегат 50 йилдан ортиқ партия стажига эга. Улар партиямиз ветеранлари — Мирзаҳожи Ўринхўжаев, Мария Федоровна Егорова ва Шариф Азимов ўртоқлардир.

14 делегат партия сафига 1930 йилдан аввал, 57 делегат 1931—1940 йилларда киришган, 176 делегат Улуғ Ватан урушининг қийин йилларида, 706 делегат 1946—1960 йилларда ва 506 делегат кейинги ўн йил ичида партияга кирган.

Партия ветеранларининг, революция ва граждан уруши йилларида қўлларига қурол олиб Совет ҳокимиятини ҳимоя қилган, социализм қурган, фашизмга қарши урушда ҳаёт-мамот учун жанг қилган ва урушдан кейинги йилларда партия сафига кирган кишиларнинг съезд ишида қатнашаётганлиги кекса ўртоқларнинг етуклиги ва тажрибаси билан ёш коммунистларнинг ғайрат-шижоати уйғунлигидан, партия авлодларининг давомийлигидан, уларнинг Ленин анъаналарига содиқлигидан далолат беради.

Съезд делегатларининг кўп миллатли состави Ватанимиз халқлари бирлиги ва қардошларча дўстлигининг ёрқин ифодасидир, пролетар интернационализми ғоялари тантанасининг тимсолидир. Съезд ишида мамлакатимиздаги 23 миллат ва элат вакиллари қатнашмоқда. Улар орасида ўзбеклар ва руслар, украинлар ва қозоқлар, қорақалпоқлар ва белоруслар, тожиклар ва туркманлар, татарлар ва арманлар, корейслар ва озарбайжонлар ҳамда бошқа миллатларнинг вакиллари бор.

Съездимиз делегатлари составини ифодалайдиган асосий маълумотлар ана шулардан иборат. Бу маълумотлар республика партия ташкилотларининг ўсиб, мустаҳкамланганлигини, ўзининг жанговарлик қобилиятини оширганлигини, партия XXIII съезди, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини бажариш учун курашда омма орасида сиёсий ва ташкилотчилик иши олиб боришнинг янги тажрибаси билан бойиган ва яхши тайёргарлик кўрган кадрларнинг кўп кишилик армиясини камол топтирганлигини кўрсатади.

Ана шуларнинг ҳаммаси жуда яхши ишчанлик вазиятида бошланган ва ўтказилаётган съездимиз иши муваффақиятли ва самарадор бўлиб чиқишининг гарантияси ва гарови бўла олади. Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVIII съезди, унинг қарорлари партия раҳбарлиги савиясини янада кўтаришга. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди қабул қиладиган Директиваларни ва қарорларни муваффақиятли бажаришга хизмат қилишига шак-шубҳа йўқ.

Мандат комиссияси ўз докладини сизларнинг муҳокамангизга ҳавола қилади ва уни тасдиқлашингизни сўрайди. (Қарсаклар).

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XVIII СЪЕЗДИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА РЕВИЗИЯ КОМИССИЯСИНИНГ ҲИСОБОТ ДОКЛАДЛАРИ ЮЗАСИДАН МУЗОКАРАЛАР

Ўртоқ М. М. МУСАХОНОВ нутқи

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Республика партия ташкилоти ҳисобот даврида ғоявий жиҳатдан ўсди ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди, КПСС Марказий Комитети теварагига янада маҳкам жипслашди. Ўзбекистон партия ташкилоти Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг жанговар отряди, коммунистик қурилишда унинг мустаҳкам таянчи эканлиги билан ҳаммамиз фахрланамиз.

Республика меҳнаткашларининг коммунистлар ленинчи партияси раҳбарлигида эришган катта муваффақиятлари ҳаммамизни қувонтирмоқда.

Мамлакатимиз ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришда ва маданий қурилишда эришган катта юксак марралар, халқ турмуш даражасининг тўхтовсиз ўсиб бораётганлиги партиямиз сиёсатининг донолигини, бу сиёсатни амалга ошириш йўлида Марказий Комитет жуда катта ишлар қилганлигини исбот этади. Тошкент областининг коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг ички ва ташқи сиёсатини ҳамда амалий фаолиятини якдиллик билан маъқуллаб, қўллаб-қувватламоқдалар.

Маълумки, Тошкент областида кўп корхоналар ва саноатнинг етакчи тармоқлари мавжуд бўлиб, буларда республика ишчилар синфи ва техник зиёлиларнинг катта отряди меҳнат қилмоқда. Бу эса ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантириш ва техника тараққиётини жадаллаштириш учун область партия ташкилоти зиммасига катта масъулият юклайди.

Ишчилар синфининг қаҳрамонона меҳнати туфайли область саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми бўйича саккизинчи беш йиллик планни муддатидан илгари бажарди. Маҳсулот ўсишининг тўртдан уч қисмидан кўпроғига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди. Областда саноатнинг техника тараққиётини белгиловчи тармоқлари — электр энергетика, химия, машинасозлик саноати, шунингдек, рангли металлургия ва бошқа саноат тармоқлари янада юксалди.

Бу ишларнинг ҳаммасида бошланғич партия ташкилотлари ва партия комитетларининг хизмати катта. Улар техника тараққиётини жадаллаштириш учун актив курашчилар сифатида ҳаракат қилмоқдалар. Масалан, Тошкент авиация заводи ва Бекобод металлургия заводи, Олмалиқдаги кон-металлургия комбинати, «Ташсельмаш», «Ташкенткабель», «Таштекстильмаш», электронтехника заводлари, Тошкент трактор заводи, Чирчиқ электрохимия комбинати, ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати, «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси, 159-қурилиш тресті партия ташкилотлари бу соҳада кўп иш қилмоқдалар.

Қишлоқ меҳнаткашлари областнинг экономикасини ривожлантиришга катта ҳисса қўшдилар. Колхозчилар, совхоз ишчилари ва мутахассисларнинг фидокорона меҳнати туфайли, партия ташкилотларининг кенг кўламдаги ташкилотчилик ишлари туфайли, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг ғоят катта ёрдами туфайли қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида анча катта натижаларга эришилди.

Тошкент области пахта, каноп, сут, сабзавот ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг бошқа турларини етиштириш ҳамда тайёрлаш юзасидан беш йиллик план топшириғини муваффақиятли суратда бажарганлигини зўр хурсандчилик билан съездга маълум қиламиз. Юбилей йили — 1970 йилда давлатга 380 минг тонна пахта, қишлоқ хўжалигининг кўп миқдорда хилма-хил маҳсулотлари топширилди, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати область меҳнаткашларининг беш йиллик план топшириқларини бажаришга қўшган ҳиссасига юксак баҳо бердилар. Тошкент область саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда қўлга киритган улкан муваффақиятлари учун иккинчи марта Ленин ордени билан мукофотланди.

Коммунистик қурилиш вазифаларининг ўсиб бораётган миқёслари ва мураккаблиги партия барча бўғинларининг жанговарлик қобилиятини оширишни, уларнинг ишларини ҳар томонлама такомиллаштиришни талаб этади. Шунинг учун ҳам район, шаҳар ва область партия конференциялари партия кадрларини ўстириш ва мустаҳкамлаш, ҳаётимизнинг барча томонларига партия ташкилотларининг таъсирини кучайтириш, идеология ишини бутун чоралар билан такомиллаштириш масалаларига катта эътибор бердилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳисобот давридаги амалий фаолияти биз учун ҳамиша партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитети пленумларининг қарорларини амалга ошириш соҳасидаги сиёсий ва ташкилотчилик ишини юксак даражага кўтариш, меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги, социалистик интернационализм, халқлар дўстлиги ва қардошлиги руҳида тарбиялаш тўғрисидаги буюк ғамхўрлик намунаси бўлди. Тошкент область партия ташкилоти ўзининг бутун фаолиятида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг доимий ёрдамини сезиб турибди.

Областимизнинг коммунистлари саноат, капитал қурилиш, қишлоқ хўжалигини, фан ва техникани ривожлантириш учун, сиёсий-тарбия ишининг аҳволи учун ғоят масъул эканликларини яхши тушунадилар. Областнинг халқ хўжалигида ҳали кўп резервлар борлигини яхши биламиз. Баъзи корхона ва қурилишларда интизомнинг бузилишига, брак маҳсулот чиқарилишига йўл қўйилмоқда, меҳнат унумдорлиги суст ортиб боряпти, ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқ фойдаланилмаётир. Колхоз ва совхозларда деҳқончилик маданияти ҳали юксак даражага кўтарилган эмас, айрим жойларда суғориладиган ерлардан кам ҳосил, хусусан озуқа экинларидан жуда кам ҳосил олинмоқда, сув хўжалиги қурилишига етарли даражада эътибор берилмаяпти. Чорвачилик суст ривожланган.

Ташкилий-партиявий ишимизда, жумладан, партия сафларини ўстириш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашда, идеология ишининг қўйилишида бир қанча камчиликлар бор.

Биз бу камчиликларни тугатиш ва муайян бир мақсадни кўзлаб янада зўр ғайрат билан ишлашга қарор берганмиз.

Биз Ўзбекистон Коммунистик партияси XVIII съездининг қарорларини тўлиқ бажариш учун тинмай меҳнат қиламиз. Аммо баъзи масалаларни ҳал этишда республика ташкилотларининг ёрдамига муҳтожмиз.

Область саноатида инструментал хўжаликни мустаҳкамлаш керак. Бу чора янги машиналарни кўплаб ишлаб чиқаришга тезроқ киришиш, янги техникани тезроқ жорий қилиш имконини беради. Республика Госплани бу проблемани ҳал этиш билан астойдил шуғулланмоғи зарур.

Областдаги колхоз ва совхозлар пахта ва каноп етиштиришни кўпайтириш билан бир қаторда, аҳолининг сабзавот, сут, гўшт, тухум ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган ва ўсиб бораётган эҳтиёжларини ҳам қондиришлари лозим. Ихтисослаштирилган янги совхоз ва колхозларни тезроқ ташкил этиш, тегишли лойиҳа ҳужжатларини тайёрлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, машина-ускуналар тайёрлаш тўғрисидаги заказларни тезроқ топшириш ва тегишли қурилиш ташкилотларини зарур механизмлар билан таъминлаш керак.

Область меҳнаткашлари янги беш йиллик план тўғрисидаги Директивалар лойиҳасини муҳокама қилиб, КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш ва ўзларининг юксак мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун мусобақани кенг авж олдирмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетини, Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съездини ишонтириб айтаманки, пойтахт области коммунистларининг кўп минг кишилик отряди, барча меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети раҳбарлигида мамлакатимизда коммунизм қуришдан иборат буюк ишга муносиб ҳиссаларини қўшадилар. (Қарсаклар).

Ўртоқ Қ. КАМОЛОВ нутқи

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Қорақалпоғистоннинг коммунистлари, барча меҳнаткашлари Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ҳисобот давридаги сиёсий йўлини ва амалий фаолиятини қизғин маъқулламоқдалар ва якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар. Бутун мамлакатнинг муваффақиятлари каби Ўзбекистоннинг муваффақиятлари ҳам Лениннинг улуғ ғоялари тантана қилганлигини, КПССнинг илмий жиҳатдан асосланган сиёсати тўғрилигини ва Марказий Комитетнинг бу сиёсатни амалга ошириш борасида кўраётган амалий чоралари яхши натижалар бераётганлигини яққол кўрсатиб турибди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси отрядларидан бири бўлган Қорақалпоғистон партия ташкилоти сон жиҳатдан ўсиб, ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланиб, ғоявий чиниққан ҳолда XVIII съездга келди. Ташкилотчилик ва сиёсий иш даражаси ошди, партия турмушининг ленинча нормалари тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамланди. Ленин юбилейи фаолиятимизнинг ҳамма томонларига жуда катта таъсир ўтказди, омманинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини мисли кўрилмаган даражада юксалтириб юборди.

Кейинги вақтларда меҳнаткашлар коллективларидаги ишларнинг аҳволига бошланғич партия ташкилотлари ўтказаётган таъсир кучайди, уларнинг жанговарлиги ошди. Бошланғич партия ташкилотларининг структураси такомиллаштирилганлиги натижасида уларнинг сони беш йил ичида 34 процент кўпайди, цех партия ташкилотлари ва партия группалари икки бараварга яқин кўпайди. Район партия комитетларининг обрўйи кўтарилди, улар ишда кўпроқ ташаббус кўрсатадиган бўлиб қолдилар, сиёсий ва хўжалик вазифаларини ижодий ҳал қилмоқдалар.

Меҳнаткашларни юксак сиёсий онглилик, интернационализм, меҳнатга коммунистик муносабат руҳида тарбиялаш партия ташкилотининг фаолиятида катта ўрин олмоқда. Партия ташкилоти В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик даврида пропаганда ва агитация ишларини олиб бориш соҳасида тўпланган тажрибадан тўлароқ фойдаланишга интилмоқда.

Автоном республика партия комитетлари КПСС Марказий Комитетининг ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кўрсатмаларига амал қилиб, партия, совет, хўжалик органларини, корхоналар, колхозлар ва совхозларни кадрлар билан мустаҳкамлаш борасида бир қанча чора ва тадбирларни амалга оширдилар. Кадрларни назарий чиниқтириш ва иқтисодий билимларини ошириш учун кўп иш қилинмоқда.

Партия ва ҳукуматнинг, рус, ўзбек халқларининг ва мамлакатимиздаги бошқа халқларнинг доимий ёрдами, ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг фидокорона меҳнати, партия ташкилотлари олиб бораётган ташкилотчилик ва сиёсий ишлар туфайли Қорақалпоғистоннинг экономикаси ва маданияти тўхтовсиз ривожланмоқда.

Товар маҳсулоти ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш бўйича беш йиллик топшириқ муддатидан олдин бажарилди. Шу вақт ичида саноат ишлаб чиқариш фондлари икки бараварга яқин кўпайди, сарфланган капитал маблағлар ҳажми 1,7 баравар ошди, меҳнат унумдорлиги кўтарилди. Қишлоқ меҳнатчилари давлатга пахта, шоли, картошка, гўшт, тухум, жун, қоракўл тери, пилла топшириш планини бажардилар. КПСС XXIII съездининг Амударё этакларида катта шоликорлик районни ташкил этиш тўғрисидаги Директиваларини амалга ошириш йўлида анчагина ишлар қилинди.

Шу билан бирга шуни айтиб ўтиш кераккн, бизнинг ташкилотчилик ва сиёсий ишларимизда ҳали ҳам жиддий камчиликлар бор. Давлат ва хўжалик бошқармасининг айрим бўғинлари етарли равишда пухта ва изчиллик билан ишламаётир, баъзи жойларда интизом талабга жавоб берарлик даражада эмас, мавжуд резервлардан етарли равишда фойдаланилмаётир. Бир қанча корхоналар топшириқларни уддалай олмаётир, асосий ва ишлаб чиқариш фондларидан тузук фойдаланмаётир, битмай чала қолаётган қурилишлар ҳажми кўп. Айрим колхозлар ва совхозлар пахта, шоли ва бошқа экинлардан кам ҳосил олмоқдалар.

Чорвачилик ҳали ҳам қолоқ тармоқ бўлиб турибди. Бу қолоқлик учун Қорақалпоғистоннинг партия ва совет органларини Ўзбекистон Коммунистик партиясининг Марказий Комитети ҳақли равишда бир неча марта танқид қилган эди. Чорвачиликдаги қолоқликни тезроқ тугатиш учун ҳамма чораларни кўрмоқдамиз.

Халқ хўжалигига раҳбарлик қилишдаги ҳамма камчиликларни тугатиш билан, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишни ва фан-техника тараққиёти асосида экономикани ва маданиятни янада ривожлантиришни автоном республика партия ташкилоти ўзининг энг муҳим вазифаси деб билади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, унинг бюроси, секретариати ва бўлимлари бераётган жуда катта ёрдамни биз ўзимизнинг амалий фаолиятимизда ҳар доим сезиб турибмиз. Биз мана шу ёрдамга таяниб, бундан буён ҳам ишлаб чиқаришнинг барча резервларидан самарали фойдаланишга зўр бериб ҳаракат қилаверамиз.

Ҳосилдорликни ошириш, 10 минг гектарлаб янги ерларни ўзлаштириш йўли билан қишлоқ хўжалигининг ишлаб чиқарувчи кучларини янада ривожлантирмоқ учун Қорақалпоғистоннинг битмас-туганмас имкониятлари бор. Пахта ва шоли етиштиришни анча кўпайтириш мўлжалланмоқда. Шу мақсадда, шунингдек сувни ҳар доим муайян миқдорда олиб туришни таъминламоқ учун Тахиатош гидроузели ва Туямўйин тўғони қурилишини жуда қисқа муддатлар ичида битказиш зарур. «Голодностепстрой»га ўхшаш ихтисослаштирилган қурилиш ташкилотини тузиш мутлақо зарур бўлиб қолди. Шундай ташкилотнинг бўлиши Туямўйин комплексини қуришни тезлаштиришга ва янги ерларни ўзлаштиришга ёрдам берган бўлур эди.

Автоном республика территориясида фойдали қазилмаларнинг бой конлари топилди. Геология министрлиги шу запаслардан саноат мақсадларида фойдаланиш масаласини ҳал қилмоқ учун уларнинг миқдорини белгилаш ишларини яқин фурсатда тугаллаши керак.

Қорақалпоғистон халқ хўжалиги тўхтовсиз мустаҳкамланиб бормоқда. Шу сабабли автоном республикада олий таълимни янада ривожлантириш алоҳида актуал масалага айланмоқда.

Қорақалпоғистон АССР меҳнаткашлари КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақани кенгайтирмоқдалар. Биз хурсанд бўлиб шуни айтишимиз керакки, олинган мажбуриятлар муваффақиятли бажарилмоқда. Саноат корхоналарининг коллективлари маҳсулотни реализация қилиш икки ойлик планини муддатидан олдин адо этишди. Транспорт ходимлари ўзларига берилган топшириқларни уддаламоқдалар, капитал қурилиш ишлари ўтган йилдагига қараганда тезроқ суръатлар билан олиб борилмоқда. Қишлоқ хўжалик меҳнатчилари янги беш йиллик биринчи йилининг ҳосили учун мустаҳкам замин тайёрламоқдалар. Чорва қишловини муваффақиятли тугаллаш чоралари кўрилмоқда. Чорвачилик маҳсулотларини тайёрлаш ишлари тез суръатлар билан олиб борилмоқда.

Бутун совет халқи каби Қорақалпоғистон меҳнаткашлари ҳам КПСС XXIV съездининг тўққизинчи беш йиллик планга доир Директивалари лойиҳасини қизғин маъқулламоқдалар. Улар бу ғоят муҳим ҳужжатни халқ бахт-саодати тўғрисида, Ватанимиз экономикасини ва маданиятини янада яшнатиш тўғрисида партия қилаётган доимий ғамхўрликнинг янги намунаси деб билмоқдалар.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVIII съездини ишонтириб шуни айтамизки, Қорақалпоғистон коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС ленинчи Марказий Комитет теварагида тағин ҳам маҳкамроқ жипслашиб, янги беш йилликда ўз олдиларига қўйилган вазифаларни шараф билан бажарадилар, коммунизм қуриш ишига муносиб ҳисса қўшадилар. (Қарсаклар).

Ўртоқ М. ДАДАЖОНОВ нутқи

СИРДАРЁ ОБЛАСТИДАГИ В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СОВХОЗ ДИРЕКТОРИ

Бугун биз, республика коммунистлари, партия ташкилотимизнинг Ўзбекистон Компартиясининг XVII съездидан кейин ўтган даврдаги фаолиятини атрофлича муҳокама этиб турибмиз. Беш йил ичида республика меҳнаткашларининг ҳаммаси ажойиб муваффақиятларга эришди. Халқимизнинг фаровонлигини ошириш тўғрисида жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукумати қилаётган оталарча ғамхўрликни ҳар доим сезиб турибмиз.

Лениннинг Мирзачўлни боғ-бўстонга айлантириш орзусини биз чўлқуварлар рўёбга чиқармоқдамиз. Илгари чўл бўлиб ётган ерларни қандай ўзгартираётганлигимизни В. И. Ленин номидаги совхозимиз мисолида яққол кўриш мумкин. Бизнинг хўжалигимиз 1968 йил кузида ташкил этилган эди. Совхоз ташкил қилинган дастлабки пайтда бошланғич партия ташкилотимиз сафида фақат уч нафар коммунист бор эди. Ҳозир эса биздаги коммунистлар 55 кишига етди. Партия комитети ва 6 та цех партия ташкилоти тузилди. Коммунистлар ишлаб чиқаришнинг энг ҳал қилувчи участкаларида ишламоқдалар.

Қисқа вақт ичида совхозимиз марказида обод посёлка қад кўтарди. Дала меҳнатчилари учун бутун шарт-шароит — қулай уйлар, мактаблар, болалар боғчалари, клуб, касалхона, чойхона, ошхона, нонвойхона, магазин ва бошқа кўпгина маданий-маиший муассасалар яратиб берилди.

Совхозимиз пахтакорлари ва механизаторлари партия ва ҳукуматнинг ғамхўрлигига жавобан фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Биз ўтган беш йилликнинг икки йили ичида давлатга планда мўлжалланган 10 минг тонна ўрнига 15.350 тонна «оқ олтин» бердик. Демак, берилган топшириққа қўшимча қилиб 5 минг тоннадан кўпроқ пахта ҳосили етиштирдик.

Ленин юбилейи йилини биз айниқса катта зарбдор меҳнат билан нишонладик. Йиллик планни 167 процентга етказиб бажардик. Бизни қувонтирадиган яна бир нарса шуки, етиштирилган жами пахтанинг 86 процентини ёки 7600 тонна пахтани машиналарда териб олдик. Ўрта ҳисоб билан ҳар бир машинада 80 тонна пахта терилди. Бултур ҳар бир ишчига ҳисоблаганда 17 тоннадан пахта етиштирилди. Коммунистлардан Раҳматов ва Мамадиев ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бўлимларда ҳар бир гектар ердан олинган ҳосил 22 центнердан ошиб кетди. КПСС аъзолари Муратов, Миркамолов, Отажонов ва Кушаев ўртоқлар раҳбарлик қилаётган илғор бригадаларда эса, ҳар бир гектардан 29 центнерга етказиб ҳосил олинди.

Совхоз давлатга дон, сабзавот, полиз маҳсулотлари топшириш планини ҳам бажарди. Давлат биздан 3 минг тонна дон, 1200 тонна қовун-тарвуз, минг тонна сабзавот олди.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш тўхтовсиз ошиб бораётганлиги туфайли совхоз экономикаси тобора яхшиланмоқда. Бултур хўжалик 4 миллион 174 минг сўм даромад олди, олинган соф фойда 1 миллион 157 минг сўмни ташкил қилди. Шу маблағларнинг кўпчилик қисми совхоз меҳнатчиларига устама мукофот тариқасида тақсимлаб берилди. Ҳар бир ишчининг йиллик иш ҳақи ўрта ҳисобда 2825 сўмни ташкил этди. Илғор механизаторларнинг йиллик иш ҳақи эса, ўрта ҳисобда 5-6 минг сўмга етади.

Совхозда пахта етиштириш билан алоқадор бўлган ҳамма ишларнинг 90 проценти механизациялаштирилди. Ҳозир хўжалигимизда 38 та ҳайдов трактори, 87 та чопиқ трактори, 28 та автомашина, 122 та пахта териш машинаси бор. Моҳир механизатор кадрлар кўпаймоқда. Ҳасан Кушаев, Омонулла Равшанов, Шамсиқамар Тўхтаева, Эргаш Алибеков ва бошқа шулар каби илғор механизаторларнинг номларини фахрланиб тилга олишимиз мумкин. Буларнинг ҳар бири икки қаторли машинада ишлаб, мавсумда 200-220 тоннага етказиб пахта терди.

Истиқболимиз тағин ҳам порлоқ. Коммунистик қурилишнинг бундан буёнги планлари, янги беш йилликка доир Директивалар лойиҳаси ҳам бизни янги меҳнат шижоатлари кўрсатишга руҳлантирмоқда. Бу йил биз 5300 гектар ернинг ҳар бир гектаридан ўрта ҳисобда 21 центнердан ҳосил олиб, давлатга камида 11130 тонна пахта беришга аҳд қилиб қўйдик.

Совхозимиз коллективи партия XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, кўкламги экишга зўр бериб тайёргарлик кўрмоқда, КПСС съездини янги меҳнат совғалари билан кутиб олишга маҳкам бел боғлаганмиз. Қўриқ ерларнинг меҳнаткашлари ишонтириб шуни айтадиларки, совет пахтачилигини янада ривожлантириш учун кучларини аямайдилар, фидокорона меҳнат қилиб, Ватанимиз шуҳрати йўлида янги ғалабаларга эришадилар. (Қарсаклар).

Ўртоқ Қ. МУРТАЗОЕВ нутқи

БУХОРО ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Ўзбекистон Компартиясининг XVII съездидан кейин ўтган даврда Бухоро область партия ташкилотининг фаолиятида КПСС XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг халқ хўжалигига партиявий раҳбарликни яхшилаш, партия ташкилотларининг ташкилий-партиявий ва сиёсий ишини кучайтиришга, партия ва ҳукумат Директиваларини бажариш учун раҳбар кадрларнинг ҳамда барча коммунистларнинг масъулиятини оширишга қаратилган қарорлари изчиллик билан амалга оширилди.

Областдаги саноат корхоналари, транспорт ва алоқа коллективлари беш йиллик планни муддатидан бир ярим ой олдин бажардилар.

Қишлоқ меҳнаткашлари анча катта муваффақиятларга эришдилар. Беш йил ичида пахта тайёрлаш плани 116 процент бажарилди. Юбилей йилида ҳар гектар ердан қарийб 30 центнер, яъни 1965 йилдагига нисбатан 11 центнер кўп пахта ҳосили олинди. Давлатга қоракўл тери, жун, пилла, тухум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиш юзасидан берилган топшириқлар муваффақиятли бажарилди.

Эришилган муваффақиятлар область партия ташкилотининг ишида камчиликлар йўқлигидан далолат бермайди, албатта. Биз мавжуд имкониятларни ҳамиша ҳам тўла ишга солмоқдамиз, деб айтиб бўлмайди. Ҳисобот-сайлов йиғилишларида, шаҳар, район ва область партия конференцияларида саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалиги ишлари танқидий анализ қилинди, камчиликлар ва ишлаб чиқаришнинг қўшимча резервлари кўрсатиб берилди, корхоналарнинг, қурилиш, колхоз ва совхозларнинг ишларини яхши йўлга қўйиш тадбирлари ишлаб чиқилди.

Янги беш йилликда областимиз олдида катта ва мураккаб вазифалар турибди. Янги қувватлар кўпроқ ишга туширилади, ялпи маҳсулот ва капитал маблағлар ҳажми анча кўпайтирилади. Бухорода ип газлама комбинатини, Аму-Бухоро каналининг иккинчи навбатини, Навоий электро химия комбинатини Мурунтовда олтин қазиб чиқариладиган кон-металлургия комбинатининг иккинчи навбатини қуриш кўзда тутилади. Навоийда ишлаб турган химия комбинати қурилиши тугалланади. Уй-жой ва маданий маиший объектлар кўп барпо этилади.

Область партия ташкилоти саноат ва қурилиш ходимларини ишлаб чиқаришни миқдор жиҳатидангина эмас, сифат жиҳатидан ҳам ўстиришга, ишлаб чиқаришни интенсивлаштиришга, янги техникани жорий қилишга, меҳнатни уюштиришни такомиллаштиришга ва шу йўл билан ижтимоий ишлаб чиқаришнинг иқтисодий самарадорлигини янада оширишга сафарбар этишни ўз вазифаси деб билади.

Областда пахтачилик соҳасида шубҳасиз катта муваффақиятларга эришилди. Аммо, биз бугун шу съездда бир қанча камчилик ва нуқсонларга, ана шу қимматли экинни кўпроқ етиштириш учун катта резерв ва имкониятлар борлигига тўхталиб ўтишни истар эдик.

Пахтани машина билан териб олишнинг қониқарсиз уюштирилганлиги ишимиздаги камчиликларнинг биридир. Беш йил ичида машина билан териб олинган пахта миқдори икки баравар ортган бўлса ҳам, область машина терими планини бажармади. Биз 1971 йилда 500 минг тонна пахта етиштиришни ўз олдимизга вазифа қилиб қўйдик. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бухоро область меҳнаткашларининг ана шу социалистик мажбуриятини маъқуллади.

Биз улкан пахта учун курашда муайян тажриба тўпладик. Аммо энг асосий вазифа шуки, ўтган йилнинг натижаларини кўпайтириш, янги марраларни эгаллаш ва янги ютуқларни қўлга киритиш керак.

Шу сабабли биз ҳозирги вақтда кўклам экиш ишларига намунали тайёргарлик кўришни, яхоб суви беришни ғоят сифатли ўтказишни, техника ва механизатор кадрларни ўз вақтида тайёрлашни асосий вазифамиз деб биламиз. Биз сабзавот полиз экинлари, мева етиштиришни ҳам кўпайтиришимиз, хўжаликлардан биронтасининг ҳам зарар кўрмаслигига эришмоғимиз керак. Чорвачилик соҳасида ҳам кўп иш қилишимиз лозим.

Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида гапирганимизда, шуни назарда тутиш керакки, областимизда сув билан таъминлаш асосий резервларнинг бири бўлиб келди, ҳозирда ҳам шундай ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. Аммо Аму-Бухоро канали иккинчи навбатининг қурилиши мўлжалланганидан анча кўпроқ маблағ ажратишни талаб этади.

Ходимларнинг масъулият ҳисси ва қабул қилинган қарорларнинг ижросини текшириш тўғрисида бир неча сўз айтмоқчиман. Областда баъзи асосий ишлаб чиқариш қувватларининг ўз вақтида ишга туширилмаганлигига машина-ускуна ва материалларнинг кўнгилдагидек етказиб берилмаётганлиги сабаб бўлмоқда. Машина ускуна ва материалларнинг ўз вақтида етказиб берилиши қўшимча равишда кўп маҳсулот ишлаб чиқаришимиз учун имконият яратиб берган бўлур эди.

КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси кейинги йилларда баъзи министрликлар ва идоралар партия комитетларининг тажрибасини ҳар томонлама ўрганиш, чуқур анализ қилиш ва умумлаштириш асосида бир қанча жуда муҳим қарорлар қабул қилдилар. Бу қарорларда КПСС XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш ҳамда кадрларнинг шахсий жавобгарлигини ошириш ҳақидаги талаби биринчи ўринга қўйилади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети интизомни мустаҳкамлаш ва кадрларни масъулиятни сезиш руҳида тарбиялаш соҳасида изчиллик билан иш олиб бормоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленумларида ва бюро мажлисларида коммунистларнинг масъулиятини ошириш, интизомни мустаҳкамлаш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш билан, партия ҳамда ҳукумат директиваларининг бажарилишини текширишни уюштириш билан боғлиқ бўлган масалалар тез-тез қараб чиқила бошланди. Биз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бу йўлини қўллаб-қувватлаймиз. Тўққизинчи беш йилликда олдимизда турган буюк истиқболлар ўз сафларимизда партия ва давлат интизомини янада мустаҳкамлашни талаб этади.

Коммунистик партия ва бутун халқимиз ҳал этаётган вазифалар ҳақиқатан ҳам улуғвор вазифалар эканлиги бизни астойдил қувонтиради. Беш йиллик даврида эришилган барча муваффақиятлар совет кишиларида қонуний фахрланиш туйғуларини оширади.

Барча совет кишилари каби Бухоро областининг партия ташкилотлари ва меҳнаткашлари ҳам шонли Коммунистик партиямизнинг, унинг ленинчи Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг ички ва ташқи сиёсатга доир барча масалалар юзасидан ўтказиб келаётган бош йўлини якдиллик билан ва тўла равишда маъқуллайдилар.

КПСС ленинчи Марказий Комитетини, Ўзбекистон Компартияси съездини ишонтириб айтишга ижозат берасизки, марксизм-ленинизм улуғ байроғига содиқ бўлган Бухоро область партия ташкилоти бундан буён ҳам меҳнаткашлар оммасининг ижодий активлигига бошчилик қилади, янги беш йиллик план топшириқларининг муваффақиятли бажарилишини таъминлайди, мамлакатимизда коммунизм қурилиши иши учун курашга бутун кучларини сарф қилади ва севикли партиямизнинг XXIV съездини муносиб кутиб олади. (Қарсаклар).

Ўртоқ А. С. АЛТУХОВ нутқи

ФАРҒОНА ОБЛАСТИДАГИ 8-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИНИНГ БОШҚАРУВЧИСИ

Капитал қурилиш халқ хўжалигининг муҳим тармоқларидан бири ҳисобланади. Бу соҳа ҳамиша КПСС Марказий Комитетининг, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг диққат-марказида турибди.

Партиянинг оталарча ғамхўрлигидан руҳланган трестимиз бинокорлари ва монтажчилари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига ва КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, саккизинчи беш йиллик топшириғини муддатидан олдин бажардилар. Беш йил мобайнида трест коллективи Фарғонадаги нефть ва химия саноати заводларида катта ишлаб чиқариш комплексларини қуриб, ишга туширди. Кўпгина уй-жой, мактаб, мактабгача тарбия муассасалари, кинотеатрларнинг бинолари ва бошқа объектлар қурилди.

Шу вақт ичида трест мустаҳкамланиб, унинг техника таъминоти яхшиланди, ўзининг ишлаб чиқариш базаси вужудга келтирилди. Капитал қурилишнинг иқтисодий самарадорлигини ошириш юзасидан кўрилган бир қанча ташкилий-техникавий тадбирлар натижасида беш йил мобайнида 17 миллион сўмга яқин фойда олинди. Меҳнат унумдорлиги кескин ортди. Фан ва техника ютуқларидан қурилишда фойдаланиш юзасидан катта иш қилинди. Янги техникани жорий этиш тадбирлари йил сайин тўла ва ошириб бажарилмоқда, тўла йиғма қурилиш даражаси оширилмоқда.

Рационализаторларимиз билан ишлаб чиқариш новаторларимиз меҳнат унумдорлигини ошириш ва қурилиш таннархини камайтиришга катта ҳисса қўшмоқдалар. Беш йил ичида рационализаторлик таклифларини жорий этиш йўли билан 1 миллион 265 минг сўм иқтисодий наф кўрилди.

Бинокорларимиздан икки ярим мингдан ортиқ киши коммунистик меҳнат ҳаракатида қатнашмоқда. Коммунистик меҳнат бригадаларида сменалар ичида вақтнинг нобуд бўлиши анча қисқартирилди. Меҳнатни комплекс ташкил этиш методи кенг ёйилмоқда. Бригадалар хўжалик ҳисобига ўтказилганлиги иш вақти нобудгарчилигини 2,3 процент қисқартириш, машина ва механизмларнинг бекор туриб қолишини 3,8 баравар камайтириш имконини берди. 1970 йилда меҳнатни илмий ташкил қилишнинг қурилишни такомиллаштиришга қаратилган 36 плани ишлаб чиқилиб, жорий этилди.

Партия ташкилотимиз коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини амалга оширишлари, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашлари тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқда. Партия комитети бинокорларда коммунистик онглиликни тарбиялашга алоҳида эътибор бермоқда. Жамоатчилик асосида ташкил этилган техникавий иқтисодий билимлар университетида, коммунистик меҳнат ва илғор тажриба мактабларида салкам бир ярим минг киши ўқимоқда. Партия комитети цех партия ташкилотлари секретарларининг семинарини тез-тез ўтказиб турибди, ёш коммунистларнинг мактаблари ишламоқда. Партия ташкилотлари секретарлари доимий ўқитилаётганлиги ўз ишларини анча пухта ўйлаб олиб боришда, маъмуриятнинг хўжалик фаолияти устидан контролликни кучайтиришда, қурилиш ходимларининг маданий ва уй-жой, маиший шароитларини яхшилаш ишларида уларга ёрдам бермоқда. Планлаштириш ва хўжаликни бошқаришнинг янги системасига ўтилганлиги ижобий натижалар берди.

Бинокорларнинг муваффақиятларига партия билан ҳукумат юксак баҳо бердилар. Трест ходимларидан катта бир группаси орден ва медаллар билан мукофотланди. Меҳнатимизга юксак баҳо берилганлиги бизни янги резервларни қидириб топиб, ишга солишга руҳлантирмоқда, капитал қурилиш суръатларини тағин ҳам юксак даражага кўтариш, фаолиятимизнинг техникавий-иқтисодий кўрсаткичларини янада яхшилаш учун курашиш вазифасини зиммамизга юкламоқда.

Бироқ ишимизда камчилик ва нуқсонлар йўқ дейиш нотўғри бўлур эди. Қурилиш объектларини лойиҳалаш, материал-техника билан таъминлаш иши кўнгилдагидек эмас. Ишлар бажарилаётган даврнинг ўзида лойиҳаларни қайтадан тузиш ҳоллари содир бўлмоқда. Лойиҳаларда замонавий конструкциялардан фойдаланиш ва ишни ташкил этишнинг рационал методларини қўлланиш ҳамиша ҳам ҳисобга олинмоқда, деб бўлмайди.

Фарғона областидаги айрим қурилиш ташкилотларининг мустаҳкам ишлаб чиқариш базаси йўқлигини айтиб ўтиш керак. Пландаги топшириқлар билан қурилиш-монтаж ишларининг ҳақиқий даражаси айрим ҳолларда бир-бирига мос келмай қолмоқда.

КПСС XXIV съезди Директивалари лойиҳасида янги техникани жорий этишга, бошқарув системасини такомиллаштиришга катта аҳамият берилмоқда. Трестда қурилишни бошқаришнинг автоматлаштирилган системаларини лойиҳалаштиришни шу йил тугаллаш мўлжалланмоқда. Лекин биз лойиҳалаш ишларини қандай молия манбалари ҳисобига олиб боришни билмай турибмиз.

Трест коллективи КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олишга интилиб ўз зиммасига объектларни ишга тушириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, ишларнинг таннархини пасайтириш, қурилиш сифатини яхшилаш юзасидан катта мажбуриятлар олди.

Съездни ишонтириб айтаманки, трестимиз коллективи республика партия ва совет органлари раҳбарлигида янги беш йилликда ўз олдига қўйилаётган масъулиятли вазифаларни муваффақиятли равишда бажаради. (Қарсаклар).

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XVIII СЪЕЗДИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА РЕВИЗИЯ КОМИССИЯСИНИНГ ҲИСОБОТ ДОКЛАДЛАРИ ЮЗАСИДАН МУЗОКАРАЛАР

Ўртоқ К. З. ДАВЛИЧАРОВА нутқи

НАМАНГАНДАГИ ШОЙИ ВА КОСТЮМБОП ГАЗЛАМАЛАР КОМБИНАТИ ПАРТКОМИНИНГ СЕКРЕТАРИ

Ўзбекистон Компартиясининг съезди республикамиз коммунистларининг, барча меҳнаткашларининг ҳаётида катта воқеадир. Партия ва халқ ҳаётидаги энг муҳим воқеаларни янги меҳнат муваффақиятлари билан, мусобақани янада кенгайтириб нишонлаш совет кишилари учун яхши традиция бўлиб қолди.

Наманганда шойи ва костюмбоп газламалар комбинатининг эндигина шаклланаётган ёш коллективи съезд олди мусобақасини авж олдириб юборди ва белгиланган топшириқни янги беш йилликнинг биринчи ойлариданоқ муваффақиятли бажариб келмоқда.

Тўқимачилик саноатининг бу зўр корхонаси Наманганда партия XXIII съездининг Директиваларига биноан қурилмоқда. Комбинат қуришга киришилган кундан бошлаб то шу вақтгача Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети билан республика ҳукумати бераётган ёрдам ва мададни коллектив ўз ишида ҳар доим сезиб турибди.

Йилига 11 миллион метр тайёр газлама ишлаб чиқарадиган пардозлаш фабрикаси янги беш йиллик арафасида ишга туширилди. Комбинат ой сайин кенгайиб бормоқда. Комбинат коллективи КПСС XXIV съезди шарафига ҳар куни ишлаб чиқарилаётган газламани юз минг метрга етказиш мажбуриятини олди.

Комбинатнинг иккинчи навбатини қуришга доир топшириқни лойиҳачилар тайёрлаб қўйди: Комбинат ва унинг коллективини янада ўстириш учун бу топшириқни амалга ошириш жуда катта аҳамиятга эга.

Комбинат ўсиши билан бир қаторда кейинги икки йил ичида партия ташкилоти ўсди ва мустаҳкамланди. Комбинатда 1966 йилда тўққиз нафар коммунист бўлган бўлса, ҳозирги вақтда партия ташкилотининг сафида 250 нафардан кўпроқ партия аъзоси ва кандидатлари бор. Цех партия ташкилотлари ва партия группалари тузилди. Ҳамма масалаларни ҳал қилишда партия комитети ишчиларнинг ёрдами ва мададига таянади.

Бизнинг комбинатимизда 36 тадан кўпроқ миллатнинг вакиллари ишлаб турибди. Партия ташкилоти уларни интернационал руҳда тарбиялашга алоҳида эътибор бермоқда.

Партия ташкилоти кадрлар тайёрлашга кўпроқ эътибор берадиган бўлиб қолди. Комбинат қошида тўқимачилик техникуми, ҳунар-техника билим юрти ҳамда Тошкентдаги енгил ва тўқимачилик саноати институтининг ўқув-консультация пункти очилди. Шу туфайли қисқа вақт ичида анчагина мутахассис тайёрлашга муваффақ бўлдик. Тўқувчилик, йигириш ва пардозлаш цехлари қошида ишлаб чиқариш-техника курслари ташкил этилди. Ёндош касбларни эгаллаш ҳаракатини бутун чоралар билан қувватламоқдамиз.

Комбинат коллективида ажойиб кишилар, ўз ишининг моҳир усталари ўсиб етишди. Буларнинг ташаббуси билан кўпгина қимматли ишлар бошлаб юборилди. Коммунист Исмоил Исроилов бошчилигидаги йигирувчилар бригадаси саккиз соатлик топшириқни етти соатда бажариш ҳаракатини бошлаб берди. Биринчи куниёқ бригада комплектидан нормада белгиланганига қараганда икки юз килограмм кўп қимматли нозик ип олинди. Бригада нормани 6,5 соат ичида бажарди ва қолган вақт ичида оширилган съезд олди мажбуриятлари ҳисобига ишлади.

Партия ташкилоти, комбинатнинг бутун коллективи жонажон Коммунистик партиянинг XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани янада кенгайтиради. (Қарсаклар).

Ўртоқ С. М. МАМАРАСУЛОВ нутқи

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕЛИОРАЦИЯ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРИ

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVII съездидан буён ўтган йиллар республикамизнинг ишлаб чиқарувчи кучлари ва маданияти мислсиз ўсган давр бўлди. Бу — КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси ўтказиб келаётган доно сиёсат натижаси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва бутун партия ташкилотининг кенг кўламдаги сиёсий ҳамда ташкилотчилик фаолияти натижасидир.

КПСС XXIII съездининг қарорлари ва КПСС Марказий Комитетининг 1966 йил май ва 1968 йил октябрь Пленумларининг қарорларини муваффақиятли амалга ошириш натижасида республика сув хўжалигида рўй берган буюк ўзгаришлар буни яққол исбот этувчи далилдир.

Ўтган беш йил мобайнида республика сув хўжалиги қурилишига 1600 миллион сўмлик капитал маблағ сарфланди. Бунинг натижасида 240 минг гектар янги ерни тайёрлаш, 650 минг гектар майдонни сув билан яхши таъминлаш, 436 минг гектар майдоннинг мелиорация ҳолатини яхшилаш имконияти туғилди.

Коллектор-зовур шохобчаларининг умумий узунлиги гектар бошига 1965 йилдаги 13,8 метрдан 16,5 метргача кўпайди.

Андижон сув омбори, Тахиатош ва Туямўйин гидроузеллари, Катта Наманган канали ва Аму-Бухоро каналининг иккинчи навбати каби нодир гидротехника иншоотлари қурила бошланди.

Шу давр ичида сув хўжалигида рўй берган сифат ўзгаришлари ҳам ғоят муҳимдир. Ерларнинг мелиорация ҳолатини яхшилашда вертикаль ва ёпиқ горизонталь дренажнинг прогрессив турларидан тобора кенг фойдаланилмоқда. Ҳозирги вақтда Сирдарё, Фарғона ва Бухоро областларида 635 та вертикаль дренаж қудуғи бўлиб, суғориладиган 120 минг гектар майдоннинг мелиорация ҳолатини яхшилайди.

Суғориш шохобчаларининг қиёфаси ўзгармоқда. Республикада бетон ётқизилган каналларнинг узунлиги 2800 километрга, лоток (нов) шохобчаларининг узунлиги 2930 километрга етди. Пахта майдонларини суғориш учун усти ёпиқ қувурлар ётқизилмоқда. Иншоотларнинг кўпчилиги электр ёрдамида бошқарилмоқда.

Сув хўжалиги ташкилотларини энергия билан таъминлаш кескин суратда ортди. 1000 дан ортиқ доимий, сузувчи ва кўчма насос станциялари республика далаларига секундига 900 кубометрдан ортиқ сув бера олади. Ана шу станцияларнинг ёрдами билан 500 минг гектарга яқин ер суғорилади.

Республикадаги сув хўжалиги ташкилотлари ихтиёрида ҳозир 3300 экскаватор, 4860 бульдозер ва скрепер бор. Улар ҳар йили 740 миллион кубометрдан ортиқ тупроқни чиқариб ташлайди.

Тўққизинчи беш йилликда сув хўжалиги олдида катта вазифалар турибди. Шу давр ичида республикада сув хўжалиги тадбирларига аввалги йиллардагига нисбатан анча кўп маблағ сарфлаш планлаштирилмоқда.

Мирзачўл, Қарши, Шеробод даштларида, Марказий Фарғонада ва республиканинг бошқа зоналарида ерларни ўзлаштириш тез суръатлар билан олиб борилади, гидроузеллар, сув омборлари, насос станциялари ва бошқа гидротехника иншоотларини қуриш суръатлари ғоят жадаллаштирилади.

Аммо ана шу тадбирларнинг амалга оширилишигина беш йилликнинг охирига бориб йилига 5 миллион тонна пахта ҳосили олиш учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтиради, деб ўйлаш хато бўлур эди. Ана шу маррага эришмоқ учун ихтиёримизда бўлган ер ва сув ресурсларидан яхшироқ фойдаланиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш керак.

Қуйидаги фактдан бу проблеманинг ғоят муҳим эканлигини билиб олиш мумкин: Республикадаги суғориш системаларида сувнинг ерга шимилиб кетиши оқибатида ҳар йили салкам 16 миллиард кубометр сув исроф бўлади. Ана шу сув асосан сизот сувини кўпайтириб, ернинг мелиорация ҳолатини ёмонлаштиради. Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги буни эътиборга олиб, каналларга бетон ётқизиш соҳасидаги ишлар ҳажмини ҳар йили кўпайтирмоқда. Масалан, 1970 йилда хўжаликлараро 200 километрдан ортиқ каналга бетон ётқизилди, жами 250 минг кубометрга яқин бетон ётқизиш ишлари бажарилди. Аммо бундай суръатлар қишлоқ хўжалигининг эҳтиёжларини қондирмаётир. Шу мақсадда цементни кўпроқ етказиб бериш ва мелиораторларни ғоят унумли ишлайдиган механизациялаштирилган воситалар билан таъминлаш керак.

Ирригация системаларини техника жиҳатидан такомиллаштириш сувнинг ерга шимилиб кетишини камайтириш чоралари билан чекланиб қолмайди. Ҳар бир хўжаликда сувдан яхши фойдаланиш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқ керак. Ҳисоб-китобларга қараганда, республикамизда хўжаликлар чегарасида, суғориш манбалари ва аҳоли яшайдиган пунктлар яқинида жойлашган тахминан 300 минг гектар ер бор. Аммо сувнинг етишмаслиги ва экинларни суғориш учун сув етказиб берадиган техника воситаларининг камлиги орқасида бу ерлардан фойдаланилмаётир. Самарқанд, Андижон, Наманган областлари ва бошқа областлардаги илғор хўжаликлар ҳамда сув хўжалиги ташкилотларининг тажрибаси бундай ерларни ўзлаштириш арзонга тушажагини, харажатлар тез қопланажагини, алмашлаб экишни жорий қилишда хўжаликларга катта ёрдам беражагини кўрсатди. Масалан, Самарқанд областидаги Янгикент массивида 2000 гектар ер ўзлаштирилди. Бу массивдаги айрим участкаларда биринчи йилиёқ пахтадан кўп ҳосил олинди. Ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг докладида колхозларнинг келгуси беш йилликда ўз кучлари билан 50 минг гектар миқдорида ана шундай ерларни ўзлаштиришлари зарур эканлиги тўғрисида баён қилинган фикрни астойдил қўллаб-қувватлаймиз.

Ерларни ўзлаштириш ва уларнинг ҳолатини яхшилашда колхоз ва совхозларга амалий ёрдам бериш — сув хўжалиги органлари билан бир қаторда барча партия, хўжалик, жамоат ташкилотларининг ҳам муҳим иши бўлиб қолмоғи керак.

Кадрлар тўғрисида бир неча сўз. Бизнинг фикримизча, Тошкентдаги ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти негизида мустақил гидромелиорация институтини ташкил этиш пайти келди. Бу институтда турли ихтисосдаги мелиораторларни, шу жумладан гидро кучланиш ускуналари ва автоматлаштирилган системаларнинг лойиҳаларини тузувчи, уларни қурувчи ва фойдаланиш учун топширувчи инженерларни тайёрлаш мумкин бўлур эди. Бу чора Зарафшон водийсида ва Амударё этаклари каби зоналарда институт филиалларини тузиш имконини берган бўлур эди.

Республика сув хўжалигининг кўп минг кишилик коллективи Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съездини ва КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олишга ҳаракат қилиб, 1970 йил планини ва беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажарди.

Съезд делегатларини ишонтириб айтамизки, сув хўжалиги ташкилотларининг коллективлари янги вазифаларни бажариш учун бутун куч-ғайратларини сарф қиладилар, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришга ўзларининг салмоқли ҳиссаларини қўшадилар. (Қарсаклар).

Ўртоқ Д. ҒИЁСОВ нутқи

САМАРҚАНДДАГИ В. И. ЛЕНИН НОМЛИ «КРАСНИЙ ДВИГАТЕЛЬ» ЗАВОДИНИНГ СОЗЛОВЧИСИ

Заводимиз ишчилари КПСС XXIV съездининг янги беш йилликпланга доир Директивалари лойиҳасини қизғин маъқулламоқдалар. Бу Директивалар лойиҳаси мамлакат халқ хўжалигини юксалтириш ва совет халқи турмуш даражасини оширишнинг муфассал программасидир. Биз янги беш йилликни тўла ва ошириб бажариб, Ватанимизни янада равнақ топтиришга муносиб ҳисса қўшишга аҳд қилганмиз.

Кейинги вақтларда партиямиз совет кишилари турмушини яхшилаш учун кўп иш қилди. Буни биз ҳар биримиз жуда яхши сезиб турибмиз. Шунинг учун ҳам яхшироқ ишлагимиз, каттароқ натижаларга эришгимиз келади.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов қилган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳисобот докладини зўр эътибор бериб, қизиқиб тингладим. Республикамиз меҳнаткашларининг жуда катта муваффақиятлари билан фахрланмоқдаман. Серқуёш ўлкамизда беш йил ичида нақадар катта ўзгаришлар рўй берганлигига, ишчилар, колхозчилар ва меҳнаткаш зиёлилар қўли билан нақадар кўп иш қилинганлигига бир назар ташланг!

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ўтган йил кузида республика партия активи йиғилишида сўзлаган нутқида республика партия ташкилотининг, Ўзбекистон барча меҳнаткашларининг ишига юксак баҳо берганлиги бизни янги зафарларга руҳлантирмоқда.

Бизнинг заводимиз халқ хўжалигидаги муҳим вазифани ҳал этади — қишлоқ хўжалигини тракторларга ва автомобилларга керакли деталлар билан таъминлайди. Завод коллективи ўзининг беш йиллик планини муддатидан олдин бажарди.

Янги беш йилликда заводимиз олдида янги мураккаб вазифалар пайдо бўлмоқда. Биз асбоб-ускуналардан яхшироқ фойдаланишимиз, маҳсулот сифатини ошириш устида қунт билан меҳнат қилишимиз лозим. Бунинг учун ихтиёримизда ҳамма имкониятлар бор. Биринчи галда камчиликларни тезроқ тугатиш, ишлаб чиқариш резервларидан тўлиқроқ фойдаланиш керак.

Мен кўп йиллардан бери станокларни созловчи бўлиб ишлайман. Гарчи бу кичик бир лавозим бўлса ҳам лекин маҳсулот ишлаб чиқариш, унинг сифати, норманинг бажарилиши бизга ҳам боғлиқ бўлади. Билимим етишмаётганини сезиб, машинасозлик техникумига кириб ўқидим ва яқинда уни тамомлаб чиқдим. Ўрта махсус маълумотли ишчи мамлакатимизда жуда кўп. Заводдаги асбоб-ускуналардан яхши фойдаланиб, анча кўп маҳсулот тайёрлаш мумкинлигига шахсий тажрибамда ишонч ҳосил қилдим. Бунинг учун ана шу асбоб-ускуналарга эҳтиёткорлик билан қараш, ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқ фойдаланиш керак экан.

Афсуски, заводимизда меҳнатни илмий ташкил қилишга кўпинча расмиятчилик билан қаралмоқда. Ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг бу муҳим омилига кўпгина хўжалик раҳбарлари етарли аҳамият бермайдилар.

Яқинда заводимизда партия йиғилиши бўлиб ўтди, коммунистлар мавжуд камчиликлар тўғрисида юз-хотир қилмай, принципиаллик билан рўй-рост гапирдилар, завод партия ташкилоти ва раҳбарлари фаолиятидаги, ўз ишлари ва ўртоқларининг ишларидаги нуқсонларни танқид қилдилар. Ҳамманинг фикри шу бўлди: ишлаб чиқариш самарадорлигини оширмоқ учун ҳар бир коммунист ўзининг авангардлик ролини оширсин, ўзига, ўртоқларига, партия ташкилотига зўр партиявий талабчанлик қилсин, топширилган иш учун масъулиятни оширсин. Хуллас, биз ўз ишимизни КПСС Марказий Комитетининг 1969 йил декабрь Пленуми қарорлари талаб қилган тарзда ташкил этишимиз лозим.

Заводимиз коммунистлари, партия ташкилоти Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг партия ташкилотлари фаолиятини яхшилаш проблемаларини принципиал, партиявий нуқтаи-назардан катта ғамхўрлик билан қараб чиқаётганлиги учун ундан миннатдордирлар.

Ҳамкасб ўртоқларим, завод коммунистлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг фаолиятини қизғин маъқуллаётганликларини, совет кишиларининг турмушини яхшилаш, Ватанимизни янада гуллаб-яшнатиш юзасидан партия билан ҳукумат кўраётган тадбирларни астойдил ва сидқидилдан маъқуллаётганликларини съезд делегатларига маълум қилишни мендан сўрадилар.

Биз КПССнинг навбатдаги XXIV съезди қабул қиладиган янги беш йилликнинг катта программасини муваффақиятли бажариш учун куч-ғайратимизни аямаймиз. (Қарсаклар).

Ўртоқ Б. Р. РАҲИМОВ нутқи

АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVII съезди билан XVIII съезди ўртасидаги даврда катта ва муҳим воқеалар рўй берди. Шонли Ленин юбилейи йили ҳаётимизда айниқса чуқур из қолдирди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг партия XXIII съездига ҳисобот докладида бундай деган эди: «Дарёлар суви қудратли океанга қўшилиб кетгани каби партиямизнинг барча миллий отрядлари ҳам иродаси, мақсади, идеологияси бир хил бўлган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига — маслакдош ленинчилар иттифоқига қўшилиб кетганлиги билан фахрланамиз». Ўзбекистон Коммунистик партияси шундай отрядларнинг биридир.

КПСС XXIII съезди билан XXIV съезди ўртасидаги даврда Ўзбекистонда эришилган катта муваффақиятлар Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг сиёсий йўли, унинг ленинча миллий сиёсати тўғри эканлигини ёрқин исбот этувчи далилдир. Биз бу муваффақиятларда мамлакатимиздаги барча халқларнинг биргаликда зўр ғайрат билан қилган ишларининг натижасини, уларнинг мустаҳкамланиб бораётган бузилмас дўстлигини, республикамиздаги коммунистлар ва барча меҳнаткашлар қаҳрамонона ишининг якунини кўриб турибмиз.

Ўтган беш йилликда қўлга киритилган муваффақиятлар партия раҳбарлигининг услуб ва методларини тинмай такомиллаштириш, Марказий Комитетнинг барча ходимларга нисбатан талабчанликни ошириши, уларни ўз иши учун шахсан жавобгарликни сезиш руҳида тарбиялаши натижаси ҳам бўлди. Хеч муболағасиз айтиш мумкинки, жойлардаги барча ходимлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, унинг бюросининг етакчилик ролини доим сезиб турибдилар, улардан хамиша керакли ёрдам олмоқдалар. Марказий Комитет секретарлари, унинг аппаратидаги ходимлар коммунистларнинг фикрига эътибор билан қулоқ солмоқдалар, омманинг ижодий ташаббуси вужудга келтираётган бутун илғорликни қўллаб-қувватламоқдалар.

Биз Андижон областидаги коммунистларнинг қирқ минг кишилик отряди ва барча меҳнаткашлари номидан гапириб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳисобот давридаги сиёсий йўли ва амалий фаолиятини бутунича ва тўла маъқуллаймиз.

Андижон область партия ташкилоти Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVIII съездига ғоят жипслашган ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланган ҳолда келди. Коммунистлар ҳисобот сайлов йиғилишларида, шаҳар, район ва область партия конференцияларида ўз сафларининг мустаҳкам бирлигини, ленинчи Марказий Комитет теварагига маҳкам жипслашганликларини зўр куч билан намойиш қилдилар.

Ҳисобот даврида саноат ишлаб чиқаришининг самарадорлигини ошириш, капитал қурилиш суръатларини жадаллаштириш ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтириш соҳасида муайян ишлар қилинди.

Беш йиллик даврида саноат корхоналарининг асосий ишлаб чиқариш фондлари 38 процент ортди. Техника тараққиётини жадаллаштириш соҳасида кўп иш қилинди. Область саноати беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажарди.

Шу йиллар ичида областда капитал қурилиш ғоят кенгайиб кетди. Юбилей йили айниқса кўп самара берди. Катта Андижон канали ишга туширилди, Пахта юлдуз канали, бир қанча саноат корхоналари, шунингдек кўп миқдорда маданий-маиший ва уй-жой объектлари фойдаланишга топширилди.

1970 йилда область қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти 1966 йилдагига нисбатан 1,7 баравар ортди. Колхоз ва совхозлар беш йил мобайнида талайгина миқдорда пахта ва бошқа маҳсулотларни етиштириб, давлатга топширдилар.

Биз беш йилликдаги ишларимизни якунлаштирар эканмиз, халқ хўжалигига раҳбарлик қилиш соҳасидаги фаолиятимизда ҳали кўпгина камчилик ва нуқсонлар борлигини ҳам яхши биламиз. Ишлаб чиқариш қувватларидан етарли даражада фойдаланилмаётир, капитал қурилиш учун ажратилган маблағлар тўла ўзлаштирилмаётир. Қишлоқ хўжалигида ҳали ҳал этилмаган масалалар кўп. Биз идеология ишини анча яхши йўлга қўйишимиз лозим. Область партия ташкилоти аниқланган камчиликларни бартараф қилиш учун зарур чораларни белгилади ва бу чораларни амалга оширмоқда.

Сиёсий жиҳатдан жуда катта аҳамиятга эга бўлган ҳужжат — СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилги беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съездининг Директивалар лойиҳаси мамлакатимиз олдида янги кенг истиқболлар очиб беради. Область меҳнаткашлари Директивалар лойиҳасини якдиллик билан маъқулламоқдалар ва янги юксак марраларга эришиш мақсадида оширилган мажбуриятларни олмоқдалар.

Биз машинасозлик, металл ишлаш саноатини тез суръатлар билан ривожлантиришимиз, пўлат қуйиш цехининг иккинчи навбатини ишга туширишимиз, Андижон ип газлама комбинатини қура бошлашимиз, енгил саноат, озиқ-овқат саноати ва маҳаллий саноатнинг бир қанча корхоналарини реконструкция қилишимиз, уларнинг ишлаб чиқариш қувватларини анча кўпайтиришимиз керак.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида катта вазифалар турибди. Область пахта етиштириш ва сотишни анча кўпайтириши, алмашлаб экишни ўзлаштириши ва жорий қилиши, деҳқончилик ва чорвачиликнинг ҳамма маҳсулотларини кўпроқ етиштириши лозим. Маданиятни янада ривожлантириш учун кўп иш қилишга тўғри келади.

Маълумки, Андижон областидагина эмас, балки бутун Фарғона водийсида ҳам пахтачиликни янада ривожлантириш учун Андижон сув омбори жуда катта аҳамиятга эга бўлади. Лекин шунга қарамай, ана шу сув омбори қурилиши суръатлари жуда паст. Биз «Узглавводстрой»нинг, «Средазгипроводхлопок»нинг, республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг эътиборини бу қурилишга доир энг муҳим проблемаларни тезроқ ҳал этиш зарурлигига жалб этамиз.

Съездни ишонтириб айтамизки, Андижон область партия ташкилоти ўз сафларининг жанговарлик кобилиятини янада юксак даражага кўтаради, шонли ленинчи Коммунистик партиямизнинг XXIV съезди қабул қиладиган қарорларни амалга ошириш учун жонбозлик билан курашади. (Қарсаклар).

Ўртоқ О. СОДИҚОВ нутқи

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ

Ўзбекистон Компартиясининг XVII съезди билан XVIII съезди ўртасида ўтган давр ичида республикада саноат, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, социал-маданий қурилиш йўлида катта яратувчилик ишлари қилинганлиги, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлик даражаси ошганлиги ҳаммамизни қувонтиради. Мана шу ютуқларни ҳаммасини қўлга киритишда Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг жанговар отряди бўлган Ўзбекистон партия ташкилотининг роли катта.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг тўққизинчи беш йиллик планига доир КПСС XXIV съездининг Директивалари лойиҳаси мамлакатимиз коммунистлари, барча меҳнаткашлари олдига коммунистик қурилишнинг янги улуғвор вазифаларини қўймоқда. Директивалар лойиҳаси асосида биз қилинган ишларни атрофлича анализ қилиб чиқишимиз, барча имкониятларимизни ва резервларимизни ҳисобга олишимиз лозим.

25 минг нафардан кўпроқ илмий ходимларни ўз сафида бирлаштирган республика Фанлар академияси ҳамда бошқа илмий тадқиқот муассасалари ва олий ўқув юртлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг раҳбарлигида ўз фаолиятларининг ҳамма соҳаларида муайян муваффақиятларга эришдилар. 1970 йилда Ўзбекистон Фанлар академияси институтларининг ўзидагина 300 га яқин илмий мавзуни ишлаб чиқиш ниҳоясига етказилди. Олимларимизнинг муваффақиятларини фақат совет илмий жамоатчилигигина эмас, шу билан бирга жаҳон илмий жамоатчилиги ҳам эътироф қилди.

Пахтачиликни янада юксалтиришнинг ҳаётий муҳим проблемаларини ҳал этишда фаннинг кўпгина тармоқлари қатнашмоқда. Бу соҳада генетик олимларнинг роли катта. Улар янги методика асосида ишлаб, пахтанинг вилтга чидамли «Тошкент-1», «Тошкент-2», «Тошкент-3» навларини яратиб бердилар. Яхши натижа берадиган мураккаб комплекс ўғитлар ҳосил қилинди. Эндиликда кўпгина заводлар бизнинг химик олимларимиз ишлаб чиққан технология асосида ишлашга ўтказилмоқда. Математик олимларимиз қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассислари билан ҳамкор бўлиб, сувдан фойдаланишни тартибга солиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг структурасини такомиллаштириш ишларини олиб бормоқдалар. Энергетикларимиз ирригация системасини автоматлаштириш ва телемеханизациялашнинг актуал проблемаларини ҳал қилмоқдалар. Зоологларимиз пахта зараркунандалари билан курашнинг самарали биологик методларини ишлаб чиқиб, жорий қилмоқдалар. Геологлар калий тузларининг жуда бой запасларини белгилаб бердилар, фосфорит конлари борлигини асосламоқдалар. Механиклар ва сейсмологлар олиб бораётган тадқиқотлар устки оқимни тартибга солувчи сув омборларининг ҳамда тўғонларнинг узоққа чидайдиган ва мустаҳкам бўлишини таъминламоқдалар. Чўл ва ярим чўл яйловларни интенсивлаштириш проблемасини ҳал қилишда ботаник олимларимиз каттагина натижаларга эришдилар.

Фанлар академияси партия ва ҳукуматнинг илмий тадқиқотлар самарадорлигини ошириш тўғрисидаги қарорларини бажара бориб, кўпгина халқ хўжалиги вазифаларини алгоритмлаштиришнинг муштарак методларини белгилаб бермоқда. Ангрен—Олмалиқ кон-саноат районини ривожлантиришнинг илмий асослари, шунингдек республиканинг ишлаб чиқарувчи кучларини жойлаштиришнинг 1971—1980 йилларга мўлжалланган схемаси ишлаб чиқилди.

Ишлаб чиқариш билан алоқа мустаҳкамланмоқда ва кенгайиб бормоқда. Беш йил ичида академия институтлари ишлаб чиқариш ташкилотларига 180 га яқин таклиф топширдилар. Фақат бизнинг республикадагина эмас, шу билан бирга Украина, Латвия ва бошқа муҳим иқтисодий районларда ҳам бўлган 200 дан кўпроқ лойиҳалаш, конструкторлик, ишлаб чиқариш ташкилотлари билан алоқа боғланди.

Республиканинг тармоқ институтлари ва олий ўқув юртлари фан-техника тараққиётини тезлаштириш ишига анчагина ҳисса қўшдилар. Улар олиб борган илмий тадқиқотларнинг натижаларидан фойдаланиш катта иқтисодий самара бермоқда.

Мамлакатнинг энг муҳим районларидан бири бўлган Ўрта Осиёнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ўрганиш соҳасида Ўрта Осиё республикаларидаги Фанлар академияларининг биргаликда ишлаши катта аҳамиятга эга. 2000-йилгача бўлган давр ичида ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантириш проблемаларига доир узоқ муддатли тахминларни биргаликда ишлаб чиқиш тўғрисида қардош республикаларнинг академиялари билан келишиб олинди.

Ижтимоий фанлар билан шуғулланувчи институтлар катта ва самарали ишлар қилмоқда. «Ўзбекистон ССР тарихи», «Самарқанд тарихи». «В. И Ленин ва табииёт фанининг ривожланиши» сингари катта ва аҳамиятли асарлар, ижтимоий-фалсафий фикр тарихига доир, ҳуқуқ, экономика проблемаларига оид ва бошқа масалаларга доир монографиялар нашр қилинди. Ўзбекистон олимлари социалистик воқелигимизни бузиб кўрсатишга уринаётган буржуа қалбакичиларига муносиб зарба бермоқдалар, ҳозирги замон антикоммунизмининг идеология соҳасидаги қўпорувчиликларини фош қилиб ташламоқдалар.

Илмий ва сиёсий билимларни меҳнаткашлар орасига ёйиш учун кўп иш қилинмоқда. КПСС XXIV съезди бўсағасида республика областларида ва шаҳарларида «Фан кунлари» ўтказилди. «Фан кунлари»ни ўтказиш халқ олдида берилган ижодий ҳисоботгина бўлиб қолмасдан, шу билан бирга олимларни ишлаб чиқариш ташкилотларининг эҳтиёжлари ва талаблари билан таништиришнинг таъсирчан формаси ҳам бўлди.

Ҳисобот даврида илмий муассасалар ва олий ўқув юртларининг фаолияти ҳар сафаргидек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг диққат-марказида турди. Кейинги вақтларда Марказий Комитет институтларнинг ва умуман Фанлар академиясининг фаолиятини яхшилашга қаратилган бир қанча муҳим қарорлар қабул қилди.

Илмий муассасаларимизнинг ва олий ўқув юртларимизнинг фаолиятида мана шу умумий ютуқлар билан бир қаторда анчагина камчиликлар ҳам борлигини биламиз. Юқори малакали кадрлар тайёрлаш ишини, айниқса физика, математика, техника, конкрет экономика ва ижтимоий фанларнинг бошқа баъзи соҳаларида фан докторлари тайёрлаш ишини кескин равишда яхшилаш зарур.

Партиянинг юксак ишончини оқламоқ учун республиканинг илмий ходимлари ўзларининг бутун кучларини сарфлайдилар, КПСС XXIV съездининг мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш борасида белгилаб берадиган янги вазифаларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшадилар, деб Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVIII съездини ишонтиришга ижозат бергайсиз. (Қарсаклар).

Ўртоқ А. И. ЧУДНАЯ нутқи

ЎЗБЕКИСТОН ЧОРВАЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ «КРАСНИЙ ВОДОПАД» ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬ БАЗАСИНИНГ СУТ СОҒУВЧИСИ

Сизларни — Ўзбекистон Коммунистик партияси XVIII съездининг делегатларини Тошкент областининг барча сут соғувчилари ва чорвадорлари номидан, Чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг коллективи ва унинг «Красний водопад» эксперименталь базаси коллективи номидан табриклашга ижозат бергайсиз.

Мен сут соғувчи бўлиб ишлаётган эксперименталь база КПСС XXIV съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съездини кутиб олишга тайёрланиб, муайян муваффақиятларни қўлга киритди. Гўшт етиштириш ва сотиш беш йил ичида икки баравар кўпайтирилди. Мен ўзим беш йил ичида ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 3300-3500 килограмм сут соғиб олдим. Бир литр сут етиштириш учун 0,45—0,5 одам куни миқдорида меҳнат сарфланди. Бизнинг хўжалигимиз 1970 йилда пландан ташқари 60 минг сўм фойда олди. Бу маблағлар ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришга ва хўжалик экономикасини мустаҳкамлашга сарфланади. Давлатга гўшт сотиш мажбурияти муваффақиятли бажарилди. Давлатга топширилган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазни 360 килограммни ташкил этди. Бу тажрибадан республиканинг барча колхозлари ва совхозлари фойдаланишлари мумкин, деб ўйлайман.

Ҳозир Ўзбекистонда ихтисослаштирилган сутчилик хўжаликлари, ёш молларни тез семиртириб берадиган ва қорамолларни саноат асосида боқиб семиртирадиган комплекс хўжаликлар ташкил этилмоқда.

Ишларни механизациялаштирмай туриб чорвачиликни юксалтира олмаймиз. Агар фермалардаги ишларнинг кўпчилиги қўл меҳнати билан бажариладиган бўлса, сут соғувчилар сира етишмай қолади.

Хўжалигимизда илғор тажриба мактаби бор. Бу мактаб 1970 йилда республика фермалари учун 300 га яқин кишини сут соғувчи ва механизатор қилиб тайёрлаб берди. Шундай бўлса ҳам биз буни етарли эмас деб ҳисоблаймиз. Яна бир ёмон нарса шуки, мактабни тамомлаб чиққан кишилар фермаларга қайтиб борганларидан кейин улардан ўз касбларига яраша фойдаланмаётирлар. Бунинг сабаби шуки, фермаларнинг раҳбарлари фақат топшириқни бажаришнигина ўйлаб, дуч келган кишини ўқишга юборабсрадилар. Натижада мактабни тамомлаб чиққан кишилар шофер бўлиб ва бошқа ишларда ишламоқдалар.

Чорвачиликда ишларни механизациялаш жуда ҳам керак. Пахтани қўлда териш нечоғлик қийин бўлганлигини эслаб кўринг. Эндиликда пахтакорларнинг мушкули осон бўлиб қолди. Машиналар уларнинг кўмакчисига айланди. Чорвачиликда ҳам техникани кўпайтириш пайти келди. Сутни, гўштни ҳаммамиз яхши кўрамиз, чорвадорлар меҳнати оғирлигини ҳам тушинишимиз керак.

Кўп сут ва гўшт олмоқ учун деҳқонларимиз ҳам яхши меҳнат қилишлари керак. Мустаҳкам ем-хашак базасига эга бўлишнинг аҳамияти жуда катта.

Чорвадорлар ем-хашакнинг фақат миқдоригагина эмас, шу билан бирга сифатли бўлишига ҳам қизиқадилар. Тўққизинчи беш йиллик планига доир Директивалар лойиҳасида сенажга катта ўрин берилганлиги диққатга сазовордир. Буни қарангки, ёзда биз қорамолларни кўк беда, маккажўхори билан боқамиз-у, аммо қиш учун яхши сифатли озуқа сақлаб қола олмаймиз. Хўжаликка келтирилаётган беда қуриқ чўп бўлиб қолган, чунки иссиқда қовжираб, барглари тўкилиб кетган. Ҳар бир хўжаликда сенаж қилиш керак. Уни сигирлар силосдан ҳам кўра яхшироқ ейди. Натижада сигирнинг берадиган сути ҳам 20—30 процент кўпаяди «Красний водопад» эксперименталь базасининг, «Чиноз» ва Ўзбекистон ССР беш йиллиги» номли совхозларнинг тажрибаларидан фойдаланиб, сенаж хусусида махсус қарор қабул қилиш керак.

Бизда бузоқлар етишмайди. Ўстириб сигир қиладиган бузоқларимиз кам, кўпинча бошқа республикалардан бузоқ келтирилишини кутиб ўтирамиз. Бу хилда ишлаш анча қийин.

Чорвачилик институтининг олимлари Директивалар лойиҳасини «Красний водопад» эксперименталь базасининг ишчилари билан бирга муҳокама қилиб чиқдилар. Энди биз беш йиллик план вазифаларини яққол тасаввур қилаяпмиз. Бу вазифаларни бажариш бизни коммунизмга яқинлаштиради. КПСС XXIV съездининг Директивалари лойиҳасида кўрсатиб ўтилган топшириқларни эса, ҳозирдан бошлаб бажариш керак. Чунки биз янги беш йилликнинг биринчи йилида яшаб турибмиз.

Институтимиз коллективи янги беш йилликда ўз олдига катта вазифалар қўйди. Партиямизнинг XXIV съезди белгилаб берадиган бунёдкорлик ишлари программасини муваффақиятли бажариш учун ҳамма чораларни кўрамиз. (Қарсаклар).

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XVIII СЪЕЗДИ

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1971—1975 ЙИЛЛГИ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНИ ЮЗАСИДАН КПСС XXIV СЪЕЗДИ ДИРЕКТИВАЛАРИНИНГ ЛОЙИҲАСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. Ж. ХУДОЙБЕРДИЕВ доклади

Делегат ўртоқлар! СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилги беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съезди Директивалари лойиҳасини совет халқи мамлакатимиз ҳаётидаги энг муҳим воқеа деб билиб, зўр мамнуният билан кутиб олди.

Одат бўлиб қолган ленинча анъанага кўра, партия ўз ички ва ташқи сиёсатининг энг муҳим масалалари юзасидан ҳамиша халқ билан маслаҳатлашиб келмоқда. Мана ҳозир ҳам, XXIV съезд арафасида Директивалар лойиҳаси умумхалқ муҳокамасига ҳавола қилинди.

Директивалар лойиҳасида СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йиллардаги асосий якунлари чиқарилди, келгусида коммунистик қурилишнинг катта, илмий асосланган программаси баён этилган.

Мамлакатимизда ҳам, чет элларда ҳам Директивалар лойиҳаси қизғин муҳокама қилинмоқда. У партия ташкилотларида, меҳнаткашларнинг йиғилишларида, матбуотда, область ва ўлка партия конференцияларида, иттифоқдош республикалар Коммунистик партияларининг съездларида батафсил қараб чиқилмоқда. Директивалар лойиҳаси ҳамма жойда якдиллик билан маъқулланмоқда.

Ўзбекистон меҳнаткашлари мамлакатимиздаги ҳамма халқлар билан бирга совет экономикаси ва маданиятини янада юксалтиришнинг, халқ фаровонлигини янэ анча ошириш юзасидан Коммунистик партия белгилаб берган улкан программани актив муҳокама қилмоқдалар ва якдиллик билан маъқулламоқдалар.

Директивалар лойиҳасини муҳокама қилиш чоғида кўп таклифлар тушмоқда. Бу таклифлар умумлаштирилиб, КПСС Марказий Комитети билан ССР Иттифоқи Министрлар Советига тақдим этилади.

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1966—1970 ЙИЛЛАРДАГИ АСОСИЙ ЯКУНЛАРИ

Совет халқи КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошираборib, коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда янги катта ғалабаларга эришди. Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилги беш йиллик плани энг муҳим иқтисодий ва социал кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажарилди. Миллий даромад 41 процент кўпайди. Саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1,5 баравар ортди. Қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг ўртача йиллик ҳажми 1961—1965 йиллардагига қараганда 21 процент ортиқ бўлди.

Беш йилликда мамлакатда салкам 2.000 та йирик саноат корхонаси ва объекти ишга туширилди. Халқ хўжалигининг асосий ишлаб чиқариш фондлари 1,5 баравар кўпайди. Халқ хўжалиги хамма тармоқларининг техника даражаси ошди.

Ўтган беш йилликда халқнинг турмуш даражасини кўтариш тадбирларининг кенг комплекси амалга оширилди. Реал даромадлар аҳоли жон бошига ҳисоблаганда, мўлжалдаги 30 процент ўрнига 33 процент кўпайди. Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларидаги ишчилар ва хизматчиларнинг минимал иш ҳақи оширилди. Ишчи ва хизматчилар икки кун дам олинадиган 5 кунлик иш ҳафтасига ўтказилди, ишчи ва хизматчилар отпускасининг минимал муддати узайтирилди. Қишлоқ аҳолиси билан шаҳар аҳолисининг турмуш даражасини бир-бирига янада яқинлаштириш давом эттирилди. Колхозларда меҳнатга гарантияланган ҳақ тўлаш жорий этилди.

Аҳолининг ижтимоий истеъмол фондларидан оладиган тўловлари ва имтиёзлари беш йил мобайнида бир ярим баравардан зиёд кўпайди.

Ватан уруши инвалидларининг пенсия миқдори кўпайтирилди, колхозчиларга қариялик пенсияси тайинлаш учун зарур бўлган ёш пасайтирилди, социал страхование яхшиланди.

Чакана товар обороти салкам 1,5 баравар кўпайди.

Беш йил мобайнида мамлакатда жами саҳни 518 миллион квадрат метр бўлган уй-жой бинолари қурилди. Шу туфайли салкам 55 миллион кишининг уй-жой шароитлари яхшиланди.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш юксак суръатлар билан ривожланиб борди.

Меҳнаткашларнинг умумий таълим ва маданий савияси оширилди.

Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш яхшиланди.

Беш йиллик якунлари барча совет кишиларини қувонтиради. Бу якунлар — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг ленинчи Марказий Комитети олиб борган жуда катта ташкилотчилик ишининг натижасидир, кўп миллатли улуғ халқимиз зўр ғайрат билан қилган меҳнатнинг мевасидир.

Ҳамма иттифоқдош республикаларнинг экономикаси ва маданияти муваффақиятли ривожланди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ўртоқ Ш. Р. Рашидов қилган ҳисобот докладида Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVII съезди билан XVIII съезди ўртасидаги даврда, яъни саккизинчи беш йиллик мобайнида республикамиз халқ хўжалигини ва маданиятини ривожлантиришда эришилган катта муваффақиятлар муфассал ёритиб берилди.

Ўзбекистон ишлаб чиқарувчи кучларини ва маданиятини ривожлантириш юзасидан беш йиллик планда белгиланган вазифалар муваффақиятли бажарилганлиги республика партия ташкилотининг КПСС XXIII съезди ва партия Марказий Комитети Пленумлари қарорларини бажариш соҳасидаги самарали фаолиятининг ёрқин кўрсатгичидир.

Шу йиллар мобайнида Ўзбекистон ССРнинг иқтисодий потенциалини анча юксалтиришга эришилди, бир қанча катта-катта халқ хўжалик вазифалари ва проблемалари ҳал этилди.

Моддий ишлаб чиқаришнинг кўпгина тармоқларини техника билан қайта қуроллантиришда, қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлашда дуруст муваффақиятларга эришилди. Қишлоқ хўжалигининг асосий соҳаси — пахтачиликни янада юксалтириш вазифаси муваффақиятли бажарилди.

Беш йиллик мобайнида аҳолининг турмуш даражасини оширишдан иборат жуда муҳим ижтимоий-иқтисодий вазифа муттасил амалга ошириб борилди.

Шу билан бирга, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳисобот докладида ва съезд делегатларининг нутқларида таъкидлаб кўрсатилганидек, ўтган беш йилликда халқ хўжалигини тағин ҳам тез ривожлантириш учун мавжуд катта имкониятлар ва резервлардан тўлиқ фойдаланилмади.

Анчагина саноат корхоналари планларни муттасил бажармай келмоқда. Бир қанча тармоқларда ишлаб чиқариш қувватларидан етарли фойдаланилмаётир, янги ишга туширилган қувватлар эса сусткашлик билан ўзлаштирилмоқда. Иш ҳақи ва моддий техника ресурслари фондларини ортиқча сарфлаб юбориш фактлари содир бўлмоқда. Шунинг натижасида саноатни, айниқса енгил ва озиқ-овқат саноатини ривожлантириш суръатлари беш йиллик план топшириқларидан орқада қолди. Товар ишлаб чиқариш тез кўпайиб бораётганлигига қарамай, аҳолининг айрим товарларга бўлган ва ўсиб бораётган талаби ҳали тўлиқ қондирилмаяпти.

Қишлоқ хўжалигида озиқ-овқат тайёрланадиган маҳсулотларнинг айрим турларини етиштириш плани бажарилмади. Чорвачиликни ривожлантириш — гўшт, сут, тухум етиштириш ўсиб бораётган эҳтиёжлардан орқада қолмоқда. Ер-сув ресурсларидан ва техникадан фойдаланишда кўп камчиликлар бор.

Асосий ишлаб чиқариш фондларини, уй-жой биноларини ва маданий-маиший объектларни ишга тушириш юзасидан капитал қурилиш планлари муттасил бажарилмай қолаётир. Фан ва техника муваффақиятларини халқ хўжалигига жорий этиш соҳасида ҳали ҳам катта камчиликлар содир бўлмоқда.

Бу ҳол республика партия ва совет ташкилотлари, министрликлар ва идоралар, корхоналар ва ташкилотларнинг, қурилишлар, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари зиммасига хўжаликка раҳбарликни яхшилашга доир зарур чораларни кўриш мажбуриятини, саноатни ривожлантириш ва қишлоқ хўжалигини интенсивлаштириш суръатларига халақит берадиган ана шу нуқсонлар ва камчиликларнинг ҳаммасини тезроқ тугатишни таъминлаш мажбуриятини юклайди.

ТЎҚҚИЗИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКДА ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИ

КПСС XXIV съезди Директивалари лойиҳасида кўрсатилганидек, **беш йилликнинг асосий вазифаси социалистик ишлаб чиқаришни юксак суръатлар билан ривожлантириш, унинг самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиёти ва меҳнат унумдорлигини ўстиришни жадаллаштириш негизида халқ ҳаётининг моддий ва маданий даражасини анча юксалтиришни таъминлашдан иборат.**

1971—1975 йилларда ижтимоий ишлаб чиқаришни 1966—1970 йиллардагига қараганда анча юксак суръатлар билан ривожлантириш кўзда тутилган.

Мамлакатнинг миллий даромади ҳажмини 37—40 процент кўпайтириш, бу ўсишнинг камида 80 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришиш мўлжалланмоқда. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш беш йилликда 42—46 процент, шу жумладан ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқариш 41—45 процент, истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш 44—48 процент кўпайтирилади.

Қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришнинг йиллик ўртача ҳажмини аввалги беш йилликдагига нисбатан 20—22 процент кўпайтириш кўзда тутилмоқда.

Социал тадбирларнинг катта программасини амалга ошириш: аҳоли жон бошига реал даромадларни кўпайтириш, меҳнаткашларнинг уй-жой, маданий ва маиший шароитларини яхшилашга қаратилган йўлни изчиллик билан давом эттириш, аҳолининг умумий таълим ва маданий-техникавий савиясини янада оширишни таъминлаш, унга медицина, санитария хизмати кўрсатишни яхшилашни таъминлаш мўлжалланилмоқда.

Фаннинг роли халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида фан ютуқларидан кенг фойдаланиш ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ ортади.

Директивалар лойиҳасида ишлаб чиқарувчи кучларнинг жойлаштирилишини янада яхшилаш, барча иттифоқдош республикалар ва иқтисодий районларнинг хўжалигини комплекс ривожлантириш мамлакатимизнинг барча районларида меҳнат ресурсларидан мақсадга мувофиқ фойдаланишни таъминлаш кўзда тутилган. Ишлаб чиқарувчи кучларни жойлаштириш масалаларини ҳал этишда иттифоқдош республикаларнинг ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг ролини ошириш мўлжалланган.

Директивалар лойиҳасига мувофиқ республикамизда қуйидаги энг муҳим вазифалар ва асосий топшириқлар мўлжалланади.

САНОАТ

1966—1970 йилларда республика саноати ялпи маҳсулотининг ҳажми 35 процент кўпайган бўлса, янги беш йилликда саноат ишлаб чиқариши ҳажмини 46—49 процент ошириш мўлжалланади.

Электроэнергетика, химия саноати, машинасозлик, ўрмон ва ёғочсозлик, ун-крупа саноати ва омухта ем саноати янада тез суръатлар билан ривожлантирилади.

Енгил саноат ва озиқ-овқат саноати саккизинчи беш йилликдагига нисбатан икки баравардан зиёд юксалади.

1975 йилда **электр энергияси ишлаб чиқариш** 1970 йилдаги 18.3 миллиард киловатт соат ўрнига 30 миллиард киловатт соатдан ортиб кетади ва аҳоли жон бошига салкам 2200 киловатт соатни ташкил этади.

Тошкент ва Навоий ГРЭСлари ҳамда Чорвоқ ГЭСи қурилиши тугалланади, шунингдек, Сирдарё ГРЭСи ва Хўжакент ГЭСидаги биринчи агрегатлар ишга туширилади. Янги район электр подстанцияларини қуриш, мавжуд станцияларни кенгайтириш ва реконструкция қилиш, магистрал ва тақсимлагич электр шохобчалари ҳамда иссиқлик шохобчаларининг узунлигини ошириш кўзда тутилади. Республикада биринчи деб ҳисобланган 500 минг вольтли ҳаво электр линиялари қурилиши кучайтириб юборилади.

Ёқилғи саноатида кўмир қазиб чиқаришни 1,3—1.4 баравар ошириш мўлжалланади, газ қазиб чиқариш 37 миллиард куб метрга етказилади. Нефтни қайта ишлаш 33,1 процент ортади.

Химия саноатида маҳсулот ишлаб чиқариш 2.2 баравар, шу жумладан минерал ўғитлар ишлаб чиқариш 1.6 баравар, химиявий тола 24 баравар, синтетик смола ва пластик массалар 4 баравардан зиёд, халқ истеъмол қиладиган химиявий товарлар ишлаб чиқариш 6,4 баравар кўпайтирилади.

Олмалиқ аммофос заводининг иккинчи навбати ва Самарқанддаги суперфосфат заводида аммофос ишлаб чиқариладиган қувватлар. Навоий химия комбинатида нитрон толаси ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилади ҳамда Фарғонадаги химиявий тола заводининг қуввати лойиҳада кўрсатилган миқдорга етказилади. Бу беш йилликда иккинчи, янада қувватли Навоии электрохимия комбинати қурилишини бошлаб юбориш мўлжалланади.

Ангренда резина комбинати қурилишига киришилади.

Қора металлургияда Бекободдаги В. И. Ленин номли металлургия заводини реконструкция қилиш соҳасидаги ишларни қизитиб юбориш мўлжалланди.

200 минг тонна иккиламчи қора металларни қайта ишлаб берувчи қора металлургия заводи қурилиши тамомланади.

Рангли металлургия янада ривожлантирилади. Таркибида олтин бўлган руда, мис, қўрғошин — рух ва вольфрам рудаларини қазиб чиқариш ҳамда қайта ишлаш, мис, рух, қўрғошин, концентрат вольфрам ва бошқа рангли металлар ишлаб чиқариш кўпайтирилади.

Олмалиқдаги кон-металлургия комбинати янада кўпроқ ривожлантирилади, мис саралаш фабрикаси реконструкция қилинади, Сарчекда мис кони ва рух заводининг учинчи навбати қурилади, Чалат кони қурилиши тамомланади, қўрғошин — рух саралаш фабрикаси ва олтингугурт — кислота корхонаси кенгайтирилади. Ўзбекистон ўтга чидамли ва қийин эрувчи металлар комбинатида янги цехлар барпо этилади.

Олтин қазиб чиқариш саноати янада кўпроқ ривожлантирилади. Мурунтов кон — саралаш комбинатининг иккинчи навбати, Ангрен олтин ажратиб олиш фабрикаси. Каулда ва Чармитон конлари ишга туширилади. Қўчбулоқ кони кенгайтирилди.

Республикадаги **геология — разведка** ташкилотлари олдига республикамизда ишлаб турган, қурилаётган ва лойиҳалаштирилган корхоналарнинг хом ашё базасини, хусусан олтин, қўрғошин, рух, мис, вольфрам, нефть ва табиий газ корхоналарининг хом ашё базасини кенгайтириш вазифаси қўйилади.

Машинасозлик халқ хўжалигини техника жиҳатидан қайта қуроллантириш ва меҳнат унумдорлигини оширишда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Ривожланиб бораётган бу саноат корхоналарини техникавий жиҳатдан кенг кўламда қайта қуроллантиришга асосланади.

Машинасозлик ва металл ишлаш саноати маҳсулотининг ҳажми 1970 йилдагига нисбатан тахминан 1.65 баравар ортади.

Пахта етиштириш учун керакли қишлоқ хўжалик машиналари, скреперлар, трактор прицеплари, тўқимачилик саноати ва пахта тозалаш саноати учун керакли технологик ускуналар, кучланиш трансформаторлари, электр двигателларни, шунингдек, запас қисмларни ишлаб чиқариш кўпайтирилади.

Машинасозлик корхоналарида эски конструкциядаги буюмларни ишлаб чиқармаслик ва улар ўрнига замонавий сифатли буюмлар ишлаб чиқариш кўзда тутилади.

«Ташсельмаш» заводида «ХН-3,6» маркали тўрт қаторли пахта териш машиналари чиқарила бошлайди. «Ташхимсельмаш» заводида ОВХ-14 типидаги ғоят унумли ишлайдиган янги пахта пуркагичларини ишлаб чиқариш кўпайтирилади.

«Таштекстильмаш» заводида янги пилталаш, йигириш ва йигириш-пишитиш машиналарини ишлаб чиқариш мўлжалланди.

«Электрон» автоматлар ёрдами билан пухта ишлаб турадиган трансформатор подстанциялари, янги пайвандлаш трансформаторлари ва ускуналарнинг бошқа турларини ишлаб чиқариш кўпайтирилади.

Пахта териш машиналари ишлаб чиқаришни кескин суратда кўпайтириш учун «Ташсельмаш» заводини, пахтачиликка мўлжалланган бақувват тракторлар тайёрлаш учун Тошкент трактор заводини реконструкция қилиш ҳамда кенгайтириш тугалланади.

Йилига 300 минг дона рўзғор холодильниклари ишлаб чиқарадиган завод ва Самарқандда йилига 4 минг дона пассажир лифтлари ишлаб чиқарадиган завод қурилиши тамомланади. Наманғандаги трансформатор ва электротехника заводларичи реконструкциялаш тамомланади.

Пахта тозалаш машина-ускуналарини ишлаб чиқаришни кўпайтириш мақсадида Андижондаги «Коммунар» заводини реконструкция қилиш ва шойи тўқиш автоматлари ишлаб чиқариш қувватларини вужудга келтириш учун «Кокандтекстильмаш» заводини реконструкция қилишни тамомлаш кўзда тутилади.

Экскаватор заводини реконструкция қилиш тугалланади. «Хлопкоприбор» заводи, шунингдек Тошкентдаги заргарлик фабрикаси қурилиши тамомланади.

Бинокорлик материаллари саноати олдига капитал қурилишнинг маҳаллий бинокорлик материаллари ҳамда конструкцияларга бўлган эҳтиёжини таъминлаш вазифаси қўйилади. Цемент ишлаб чиқариш 29.8 процент кўпайтирилиб, 4,15 миллион тоннага етказилади. Йиғма темир-бетон конструкциялар, деворга ёпиладиган материаллар, норуда ва пардозлаш материаллари, иссиқлик изоляцияси ва бошқа материаллар, шифер, асбоцемент қувурлар, керамика, шиша ва санитария-техника буюмлари ишлаб чиқариш ҳам кўпайтирилади.

Навоийда йирик цемент заводи, хусусан ғишт етишмаётган областларда бир қанча ғишт заводлари қурилади. Поп посёлкасида картон-рубероид заводи, Кувасойда шиша идишлар заводи, Бекободда норуда бинокорлик материаллари карьери, Ғузорда майдалаш-саралаш заводи ва бошқа корхоналар тўла қувват билан ишга туширилади.

Директивалар лойиҳасида янги беш йилликда **истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни** кўпайтиришга, товарларнинг хилларини ошириш ва сифатини яхшилашга, аҳолининг ўсиб бораётган талабини тўлароқ қондиришга алоҳида эътибор берилади.

Енгил саноатда ип газлама ишлаб чиқариш 17 процент, шойи газлама ишлаб чиқариш 2.2—2.6 баравар, тўқилмаган материаллар ишлаб чиқариш 2 баравар, трикотаж ички кийимлик 1.8 баравар, устки трикотаж 35,5 процент, чарм пойафзал ишлаб чиқариш 1,5 — 1,7 баравар кўпайтирилади.

Шундай ўсишни таъминламоқ учун Бухоро ип газлама комбинати ва Хива гилам комбинати, Фарғонадаги сунъий чарм комбинати, Қўқон чарм заводи, бир қанча шойи тўқиш трикотаж, тикувчилик ва пойафзал фабрикалари ҳамда пахта тозалаш заводлари ишга туширилади. Наманғандаги шойи ва костюмбоп газлама комбинати қурилиши тугалланади. Андижонда ип газлама комбинатининг қуришга киришилади. Фарғона областида янги чинни идиш заводи қурилади ва Тошкентдаги чинни идиш заводининг қуввати икки баравар оширилади.

Озиқ-овқат ва гўшт-сут саноатида — ўсимлик мойи ишлаб чиқариш 35,3 процент, мевали консервалар 1,6 баравар, давлат ресурслари хом ашёсидан гўшт тайёрлаш 14,9 процент, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш 36,7 процент кўпайтирилади. Ана шу ўсишга маҳсулотнинг сифатини анча яхшилаш, тўйимлилигини ошириш, хилларини кўпайтириш ва янги турларини ишлаб чиқаришни ўзлаштириш йўли билан эришмоқ лозим.

Урганчдаги ёғ-экстракт заводи қурилиши тамомланади. Тошкент областининг Орджоникидзе районида ва Самарқанд областида консерва заводлари, Фарғонада кондитер фабрикаси, Самарқандда тамаки фабрикаси, бир қанча пиво, сут ва нон заводлари, виночилик пунктлари, балиқ питомниклари ва бошқа корхоналар қурилади.

Мебель саноатида — Сергелидаги энг йирик мебель комбинати, «Шарқ» фирмаси ва бошқа бир қанча мебель фабрикалари қурилиши тамомланади.

Халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш вазифасини ҳал этишда **маҳаллий саноат** зиммаси анча катта роль ўйнаши керак.

Беш йилликда 40 га яқин корхона қурилиши, реконструкция қилиниши ва ишга туширилиши керак.

Беш йилликда халқ истеъмол қиладиган товарлар, чунончи, пластмасса 2,8 баравар, ёруғлик-техника ускуналари 7 баравар, гилам ва гилам буюмлар 1,5 баравар, тўқима ва чарм галантереяси 2 баравар, ўйинчоқ ва арча безаклари 18 баравардан зиёд, бадиий ҳунармандчилик буюмлари ва зеби-зийнат буюмлари қарийб икки баравар кўп ишлаб чиқарилади.

Госплан, министрликлар ва идоралар, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари товар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг хилларини ошириш имкониятларини доим қидириб топишлари ва улардан энг кўп фойдаланишлари лозим. Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва бутун жамоатчилигимиз ана шу муҳим ишни доим назорат қилиб туриши керак.

Халқ хўжалигининг барча тармоқларининг зарур суръатлар билан ривожлантиришни таъминлаш мақсадида резервларни қидириб топиш ва улардан тўлароқ фойдаланиш керак.

Ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва марказлаштириш, технология жараёнларини янада механизациялаш ва автоматлаштиришга, саноатнинг барча тармоқларида машина-ускуналардан фойдаланиш коэффициентини оширишга, маҳсулотнинг таннархини камайтириш тадбирларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишга алоҳида эътибор бериш лозим. Корхоналардаги моддий бойлик запаслари ресурсларини хўжалик оборотига кўпроқ жалб этиш, хом ашё, материаллар, ёқилғи, электр энергияси, молиявий ресурсларнинг кўпроқ тежалишини таъминлаш, ҳар қандай исрофгарчилик ва ортиқча харажатларга барҳам бериш керак.

Шу билан бирга, ишлаб чиқаришни техникавий жиҳатдан такомиллаштириш, фан ютуқлари, меҳнатни илмий ташкил этиш асосида меҳнат унумдорлигини изчиллик билан ошириш, қўл меҳнати ва оғир меҳнатдан фойдаланишни камайтириш, корхоналарда физиологик ва санитария-гигиена талабларига жавоб берадиган иш шароитини вужудга келтириш лозим.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Қишлоқ хўжалиги соҳасида совхоз ва колхозларнинг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш, ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш, кенг кўламда ихтисослаштириш ва марказлаштиришни кучайтириш, экинзорлардан, техника ва меҳнат ресурсларидан фойдаланишни яхшилаш негизида деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини тез ва барқарор етиштиришни таъминлаш энг асосий вазифа қилиб ўртага қўйилади.

Директивалар лойиҳаси беш йилликда колхоз ва совхозларда меҳнат унумдорлигини 37-40 процент кўпайтириш, маҳсулотнинг таннархини анча камайтириш зарур эканлигини кўрсатади.

Ўзбекистон мамлакатимизнинг асосий пахта базаси бўлиб, СССР экономикасини ривожлантиришга совет халқларининг фаровонлигини оширишга ўзининг катта, интернационал ҳиссасини қўшмоқда. Пахта етиштиришни тобора кўпайтириш Ўзбекистон партия ташкилоти фаолиятининг бош йўлидир.

Директивалар лойиҳасида пахта етиштиришни беш йиллик охирига бориб 4.9 миллион тоннага етказиш мўлжалланади.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов ўз докладида таъкидлаб ўтганидек, республика партия ташкилоти шу беш йилликда орзу қилинган марраға эришиб, 5 миллион тонна пахта етиштиришни ўз олдига вазифа қилиб қўяди.

Партия ташкилоти пахта етиштиришни 5 миллион тоннага етказиш вазифасини қўйди. Бу вазифа ҳам шараф билан бажарилажагига шак-шубҳа йўқ.

Қорақалпоғистон Автоном республикаси, барча областлар, районлар, колхоз ва совхозлар шу вазифани ҳал этишга ўзларининг муносиб ватанпарварлик ҳиссасини қўшмоғи керак.

Ингичка толали пахта етиштириш 190 минг тоннагача кўпайиши керак.

Республика партия ташкилоти олдида пахтачиликнинг янги районларини вужудга келтириш, суғориладиган янги ерларни тезроқ ўзлаштириш, совхозларни комплекс тарзда ташкил этиш вазифаси турибди. Мирзачўл, Сурхон — Шеробод водийси ва Қарши чўлларидаги янги районларда пахта етиштиришни беш йиллик охирига бориб камида 400 минг тоннага етказиш мўлжалланади.

Ҳосилдорликни тобора ошириш — пахта етиштиришни кўпайтиришнинг энг асосий резервидир. Вазифа — ўтган йили эришилган ҳосилдорликни мустаҳкамлаш ва ундан ҳам ўзиб кетишдан, эскидан суғориб келинаётган ерларда гектар бошига олинадиган ҳосилни беш йилликнинг охирига бориб 29 центнерга етказишдан иборат. Бу — 1970 йилда республикада ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда олинган ҳосил миқдоридан қарийб 3 центнер ортиқдир.

Ана шу марраға эришмоқ учун пахтачилик маданиятини янада юксалтириш тадбирларини амалга ошириш, аввало, барча колхоз ҳамда совхозларда пахта-беда алмашлаб экишни жорий қилишни таъминлаш керак.

Беш йил мобайнида суғориладиган ерларда алмашлаб экишни жорий қилмоқ учун бедапоялар камида 200 минг гектар кўпайтирилиши керак.

Пахта-беда алмашлаб экишни жорий қилиш билан бир қаторда пахтанинг вилтга чидамли янги навларини етиштириш, прогрессив биологик ва агротехника тадбирларини қўллаш йўли билан вилтга қарши курашни кучайтириш зарур.

Суғориладиган ерларнинг маҳсулдорлигини ошириш учун камида 600 минг гектар майдондаги ернинг мелиорация ҳолатини яхшилаш, 230 минг гектар майдонни яхши текислаш, суғориладиган ерларни сув билан таъминлашни яхшилаш ва 750 минг гектар майдондаги суғориш системаларини реконструкция қилиш соҳасида катта тадбирларни амалга ошириш мўлжалланади. Анча катта майдонларда тупроқнинг сув ва шамол эрозиясига қарши кураш олиб бориш соҳасидаги ишлар мўлжалланади.

Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини кўпайтириш учун беш йиллик охирига бориб етказиб бериладиган минерал ўғитлар миқдори 4 миллион тонна ортади ёки 1970 йилдагига нисбатан 730 минг тонна кўпаяди. Шу билан бирга, азотли ва фосфорли ўғитлар нисбати яхшиланади, уларнинг сифати оширилади.

Бутуниттифоқ меҳнат тақсимотига мувофиқ, республикамиз пахта етиштириш билан бир қаторда бундан буён ҳам пилла, каноп пояси ва қоракўл тери тайёрловчи асосий манба бўлиб қолади.

Дон хўжалиги, хусусан шоликорлик, аввало, Қорақалпоғистонда янада ривожлантирилади.

Ўзбекистон сабзавот — полиз маҳсулотлари, картошка, мева ва узум билан аҳолини етарли миқдорда таъминлаш, умумиттифоқ фондига ва озиқ-овқат саноатига кўпроқ етказиб бериш мақсадида ана шу маҳсулотларни етиштиришни анча ошириш учун катта резервларга эгадир. Ана шу маҳсулотларни қайта ишлашни уюштириш, уларни тўғри сақлаш ва реализация қилиш ҳамда истеъмолчига етказиб бериш муҳим аҳамиятга моликдир.

Республикада ўрмон хўжалиги каби муҳим тармоқ янада кўпроқ ривож топади.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида биринчи даражали муҳим вазифа — чорвачилик соҳасидаги ишларни тубдан яхшилашга эришиш вазифаси турибди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XXI пленумининг қарорларига мувофиқ, колхоз ва совхозлар гўшт етиштиришни 1,5 баравар кўпайтириш тадбирларини ишлаб чиқдилар. Марказий Комитет бу тадбирларни маъқуллади. Республикамизда ана шу тадбирларни бажариш учун барча имкониятлар мавжуд.

Аввало чорва молларнинг барча турлари туёғини кўпайтириш, ёш молларни боқиб ўстириш ва бўрдоқига боқишни яхшилаш, чорвачиликда нобудгарчиликни кескин суратда қисқартириш керак.

Хусусан даштлик, тоғли ва тоғ ёнбағридаги районларда қўйчиликни янада ривожлантиришга кўпроқ эътибор бериш лозим.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш — чорвачиликни ривожлантиришда катта аҳамиятга эгадир. Юқорида айтиб ўтилганидек, шу беш йилликда бедапоялар анча кўпайтирилади. Силосбоп маккажўхори ва кўк ўт етиштириш 4.6 миллион тонна кўпайтирилиши ёки 1970 йилдагига нисбатан 36.8 процент оширилиши лозим.

Қоракўлчилик ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун 1.5 миллион гектар яйловга сув чиқариш, илгари сув билан таъминланган 3.5 миллион гектар майдондаги гидротехника иншоотларини реконструкция қилиш кўзда тутилади. Яйловларнинг унумдорлигини ошириш соҳасида талайгина ишларни бажариш мўлжалланади.

Чорвачиликни саноат асосида ривожлантиришга катта эътибор берилади. Шу мақсадда беш йиллик план лойиҳасида кўзда тутилганидек, давлат ҳамда колхозларга қарашли гўшт ва сут етиштирувчи йирик чорвачилик комплексларининг катта шохобчалари вужудга келтирилади.

Республикада беш йилликнинг охирига бориб 23 паррандачилик фабрикаси ва паррандачилик совхозлари бўлади. Булар 1970 йилдаги 177 миллион дона ўрнига 460 миллион донадан ортиқ тухум, қувватлар тўла ўзлаштирилгандан кейин эса 730 миллион дона тухум тайёрлай оладилар.

Тошкентда гўштбоп жўжа етиштириладиган комплекс ва Янгийўл, Ғиждувон ҳамда Андижон гўштбоп паррандачилик фабрикалари қуриш кўзда тутилди.

Шу билан бирга колхоз ва совхозларда 5-10 минг товуққа мўлжалланган ва тамомила механизациялаштирилган типовой паррандахоналарни, шунингдек паррандачилик фабрикаларида енгил типдаги паррандахоналарни қуриш керак. Бу чора беш йиллик планнинг тухум ва парранда гўшти етиштириш ҳақидаги топшириқларидан анча ошириб бажариш имконини беради.

Наслчилик ишини тубдан яхшилаш чораларини амалга ошириш лозим. Бу эса сут ва гўшт маҳсулотларини анча кўпайтиришни таъминлайди.

1975 йилда қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти 1970 йилдаги 3.5 миллиард сўм ўрнига қарийб 4.4 миллиард сўм, ёки 29 процент кўпаяди.

Шу беш йилликда қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг ўртача йиллик ўсиш суръати 1966—1970 йиллардаги 4.5 процент ўрнига 5.2 процент ортади.

Беш йилликда республика қишлоқ хўжалигига, шу жумладан, уй-жой ва маданий-маиший қурилиш ҳамда техника сотиб олиш учун давлат йўли билан 7 миллиард сўм ва колхоз маблағларидан 2.2 миллиард сўм жами 9.2 миллиард сўм ажратиш мўлжалланади.

Беш йиллик план лойиҳасида сув хўжалиги қурилишининг катта программаси мўлжалланади. Бу программа сув билан етарли миқдорда таъминланмаган ерларни муттасил суғоришни, шўр босган ва заҳкаш районларда ерларнинг мелиорация ҳолатини яхшилашни таъминлаш лозим. Ўтган беш йилликдагига нисбатан қарийб икки баравар кўп майдондаги янги ерларни суғориш, йирик гидротехника тармоқларини, канал ва сув омборларини қуриш мўлжалланди.

Шу беш йилликда давлат капитал маблағлари ҳисобига 465 минг гектар майдонда янги ерларни ирригация-мелиорация жиҳатидан тайёрлаш кўзда тутилади. Шу жумладан «Главсредазирсовхозстрой» 205 минг гектар майдонни суғоради, шу ҳисобдан Мирзачўлда 100 минг гектар, Қарши чўлида 85 минг гектар ва Амударё этакларида 20 минг гектар шолипоя сув билан таъминланади.

Хўжаликларнинг ўзида ҳам фойдаланилмаётган талайгина ер резервлари бор. Бу ерлар колхозларнинг маблағлари ҳисобига ўзлаштирилиши керак.

Шу беш йилликда Андижон сув омбори, Амударёда Туямўйин гидроузели ва сув омбори, Аму-Бухоро каналининг иккинчи навбати, Катта Наманган канали, Тошкент областида Паркент канали ва шулар сингари йирик сув хўжалиги иншоотлари қурилади.

Талайгина миқдорда пахтачилик, шоликорлик мева-сабзавот, чорвачилик совхозларини барпо этиш кўзда тутилади.

Колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришини техника билан қайта қуроллантириш жуда катта аҳамиятга эга бўлади.

(Давоми олтинчи бетда).

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1971—1975 ЙИЛГИ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНИ ЮЗАСИДАН КПСС XXIV СЪЕЗДИ ДИРЕКТИВАЛАРИНИНГ ЛОЙИҲАСИ ТЎҒРИСИДА

(Боши 5-бетда)

1971—1975 йилларда республикадаги колхоз ва совхозларга, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги органларига 89,5 минг трактор, шу жумладан, 21 минг кучли ҳайдов трактори, 33.3 минг пахта териш машинаси, 5.5 минг дон комбайни, 4,7 минг экскаватор, 9.9 минг бульдозер ва скрепер, 24 минг юк автомашинаси, 82 минг трактор прицеплари етказиб берилади.

Беш йилликнинг охирига бориб, 3 миллион тоннага яқин пахтани, яъни бутун хосилнинг 60 процентидан кўпроғини машина билан териб олиш вазифаси қўйилади.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини электр ёрдамида механизациялаш соҳасида кўп ишларни бажариш кўзда тутилади. 1975 йилда республика қишлоқ хўжалигида электр энергиясини истеъмол қилиш 5,5 миллиард киловатт-соатга етказилади ёки 2.9 баравар ортади.

Колхоз ва совхозларда, шунингдек колхозлараро ташкилотларда ёрдамчи корхоналарни ва қишлоқ хўжалик маҳсулотини қайтадан ишлаб берувчи корхоналарни, махаллий хом ашё ҳамда саноат чиқитларидан халк истеъмол товарлари ва бинокорлик материаллари тайёрлайдиган корхоналарни ривожлантириш вазифаси ҳам қўйилади.

ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Директивалар лойиҳасида транспортнинг ҳамма турларини тағин ҳам тезроқ ривожлантириш, унинг қувватларини ва ҳаракатчанлигини ошириш кўзда тутилади. Техника билан қуроллантиришни тезлаштириш, механизациялаш ва автоматлаштириш, юкларни контейнерларда ва пакетларда ташишни кенгайтириш асосида халқ хўжалигига ва аҳолига хизмат қилишни анча яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, транспорт чиқимларини камайтириш мўлжалланади.

Халқ хўжалигида автомобиль транспортига аввалгидек катта ўрин берилади. Бундан буён ҳам у, республика ичида ташиладиган юкларнинг анчагина қисмини ташиб бериши керак.

Ҳаво транспорти янада ривожлантирилади.

Республика шаҳарларида 216 километр трамвай ва троллейбус йўллари қуриш мўлжалланади. Наманган ва Қўқонда троллейбус йўллари қуриш мўлжаллаб қўйилди. Самарқанд шаҳридаги трамвай йўлларини реконструкция қилиш ва янги трамвай йўлларини қуриш кўзда тутилади. Такси автомобиллар билан аҳолига хизмат кўрсатиш кенгайтирилади. Пассажирларни саёхат қилдириш ва экскурсияларга олиб бориш анча кўпайтирилади.

1971 йилдаёқ Тошкент билан Янгийўл ўртасида электр поезд қатнай бошлайди, кейинги йилларда эса, темир йўлнинг Тошкентдан Сирдарё ва Ховос станцияларигача, Тошкентдан Чорвоққача ва Ангренгача бўлган участкалари тўла равишда электрлаштирилади. Қорақалпоғистон АССРда янги темир йўллар қурилади. Республиканинг чап соҳил районлари темир йўл ва автомобиль йўллари орқали ўнг соҳилдаги районлар билан туташтирилади.

1971—1972 йилларда Қўнғирот — Бейнов участкасида доимий қатнов бошланиши билан Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областининг Совет Иттифоқининг Европа қисми билан темир йўл алоқаси 2 минг километрдан кўпроқ қисқаради.

Тошкент — Чиноз — Ўнг шоҳобча— Жиззах, Бектемир — Бош иншоот автомагистралларини қуриш, яйлов зоналарида ва бошқа районларда автомобиль йўллари қуриш давом эттирилади.

Автотранспорт воситаларига, шу жумладан, аҳолининг ўзи шахсан фойдаланаётган автомобилларга техника хизмати кўрсатувчи станцияларни кўпайтириш мўлжалланмоқда.

Халқ хўжалиги ва аҳолининг алоқа, телевидение ва радиоэшиттиришга ошиб бораётган эҳтиёжларини тағин ҳам тўлароқ қондириш янги беш йилликда бу соҳадаги асосий вазифа бўлиб қолади.

Кабель ва радиореле тармоқларини ривожлантириш ва улардан фойдаланишни яхшилаш йўли билан шаҳарлараро телефон-телеграф алоқалари каналлари узайтирилади, шу туфайли алоқанинг доимий ва барқарор бўлиши таъминланади.

Шаҳарлараро телефон станцияларини автоматика системасига кўчириб ишлатиш кўзда тутилади. Телефон станцияларининг ҳажми ва аҳолини квартира телефонлари билан таъминлаш кўпайтирилади.

Тошкентда ва Нукусда телевидение ва радио эшиттириш станциялари қурилади, шунингдек рангли телевидение кўрсатувларини Тошкентда қабул қилиш йўлга қўйилади.

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

Экономикани ривожлантириш ҳамда халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини ошириш вазифаларини рўёбга чиқаришда капитал қурилишга биринчи даражали аҳамият берилади.

Давлат ва кооператив ташкилотлари томонидан республиқада сарфланадиган капитал маблағларнинг умумий ҳажми беш йил ичида 1966—1970 йиллардаги 11.9 миллиард сўм ўрнига қарийб 20 миллиард сўмни ташкил этади.

Капитал маблағларнинг самарадорлигини ошириш, янги қувватларни, уй-жой биноларини ва бошқа объектларни қисқа муддатлар ичида ва камроқ харажат билан ишга туширишни таъминлаш, қурилиш ишларининг сифатини ошириш капитал қурилиш соҳасидаги асосий вазифа бўлиб қолади.

Қувватларни ишга тушириш ва зарур миқдордаги қурилишларни бошлаб қўйиш билан бирга чала қолган қурилишлар ҳажмини нормадан ошириб юборишга йўл қўймаслик борасида мўлжалланган топшириқларнинг ҳеч сўзсиз бажарилишини таъминламоқ учун Госплан, министрликлар ва идоралар капитал маблағларни концентрациялашни планларда кўзда тутишлари ва шу билан бирга бир вақтда қурилаётган корхоналар ва объектлар сонини камайтиришлари зарур.

Республика Қурилиш министрлиги, Қишлоқ қурилиши министрлиги, Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги, Автомобиль йўлларини қуриш ва ишлатиш министрлиги, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, Қишлоқ хўжалик, Совхозлар министрликлари, «Узколхозстрой», «Главташкентстрой», «Главсредазирсовхозстрой», «Узглавводстрой», барча қурилиш ташкилотлари комплекс механизациялаш даражасини оширишни, йиғма конструкциялардан иморатлар қуришни кўпайтиришни, янги материаллар ва енгиллаштирилган конструкциялар ишлатилишини, қурилишларнинг машиналар ва энергия билан таъминланиш даражасини кўтаришни ва шу асосда меҳнат унумдорлигини янада оширишни таъминлашни кўзда тутишлари зарур.

Лойиҳалаш-смета ишлари жиддий равишда яхшиланиши лозим. Лойиҳалаш ташкилотларининг, министрликлар, идораларнинг, шунингдек экспертиза органларининг лойиҳалаш сифати учун масъулиятини ошириш керак.

Янги бешйилликда қурилиш ишларида планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтишни, бутун объектни битказиб ёки ишларнинг катта-катта қисмини бажариб бўлгандан кейин ҳисоб-китоб қилиш системасига ўтишни туғаллаш зарур. Шу туфайли ишлаб чиқариш қувватларини ва объектларни ишга тушириш планларини бажариш, қурилиш муддатларини қисқартириш, қурилиш-монтаж ишларининг сифатини ошириш, таннархини пасайтириш борасида қурувчиларнинг масъулиятини ва манфаатдорлигини ошириш таъминланади.

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИК ДАРАЖАСИНИ ОШИРИШ

Мамлакатнинг иқтисодий қудрати ўсиб борган сари совет кишиларининг турмуши бадавлат ва сермазмун бўлаверади. Ўртоқ Л. И. Брежнев Ленин юбилейига бағишланган докладида айтиб ўтганидек, «партиямиз изчиллик билан амалга ошираётган сиёсатнинг асосий мақсади ва асосий моҳияти шуки, меҳнат аҳлининг ишлаши, ўқиши, дам олиши учун, ўз қобилиятларини ривож топтириши ва энг яхши қўлланиши учун энг қулай шароит яратиб бериш керак».

Меҳнаткашларнинг моддий фаровонлик даражасини ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, мамлакат аҳолисининг моддий ва маънавий талабларини тағин ҳам тўлароқ қондириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш Директивалар лойиҳасига асосий мазмун қилиб олинган.

Ишчилар, хизматчилар ва колхозчилар меҳнатининг миқдорига ва сифатига мувофиқ қилиб ҳақ тўлашни такомиллаштириш моддий фаровонликни янада оширишнинг асосий йўлидир.

Халқ хўжалигидаги тармоқлар ва ходимларнинг категориялари бўйича меҳнатга ҳақ тўлашдаги нисбатларни янада яхшилашни таъминлаш зарур.

Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида меҳнатни нормалашни яхшилаш керак. Бунда фан-техника тараққиётини ва меҳнатни илмий ташкил этишнинг жорий этилишини ҳисобга олиш лозим.

Ишчилар хизматчилар ва корхона коллективларининг меҳнат натижаларидан моддий манфаатдорлигини кучайтириш билан бир қаторда маънавий стимуллар ролини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, ҳар бир ходимнинг ўз зиммасига юклатилган вазифаларни бажариши учун масъулиятини ва интизомини ошириш зарур.

Колхозлардаги ижтимоий хўжаликни оғишмай ривожлантириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва меҳнат ресурсларидан бутун йил давомида тағин ҳам тўлароқ фойдаланиш асосида колхозчилар меҳнатига тўланадиган ҳақ кўпайтирилиши ҳамда совхоз ходимларининг тегишли категориялари олаётган иш ҳақи даражасига етказилиши лозим

Ижтимоий истеъмол фондлари халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини оширишга муҳим манба бўлиб хизмат қилади. Меҳнатдан келадиган даромадларга қўшимча қилиб, шу фондлардан аҳолига бериладиган текин моддий неъматлар ва қилинадиган хизматларнинг, шунингдек пуллик тўловларнинг ҳажми беш йил ичида республикада 54 процент кўпаяди, аҳоли жон бошига ҳисоблаганда эса 36 процент кўпаяди.

Аҳолининг даромадлари ўсиб бораётганлигига ва халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш кенгайиб бораётганлигига мувофиқ чакана товар обороти тахминан 1.4 баравар кўпаяди.

Аҳолига савдо хизмати кўрсатиш даражасини оширишга, савдо ташкилотларининг моддий базасини кенгайтиришга алоҳида эътибор бериш лозим. Умумий овқатланиш корхоналари анча кўпайтирилади.

Меҳнаткашларнинг уй-жой шароитини яхшилаш халқ фаровонлигини оширишнинг асосий вазифаларидан биридир. Янги беш йилликда давлат капитал маблағлар ҳисобидан уй-жой бинолари қуриш ҳажми анча кўпайтирилади. Шу билан бирга уй-жойлар қуриш кооперациясини кенгайтириш, якка тартибда уй-жойлар қуришга кўмаклашиш зарур. Мана шуларнинг ҳаммаси уй-жой проблемасини ҳал қилишни тезлаштиради.

Республика колхозлари ва совхозларида уй-жой бинолари қуриш анча кенгайтирилади.

Уй-жой қуриш планларини ҳеч сўзсиз бажариш, қурилиш сифатини ошириш, бинолар ичидаги хоналар ўнғай қилиб жойлаштирилган, квартиралари кўркам ва яхши жиҳозланган янги типовой лойиҳалар билан иморатлар қуришга аста-секин ўтиш муҳим вазифа бўлиб турибди.

Аҳоли яшайдиган пунктларни ободонлаштириш, аҳолига коммунал хизмати кўрсатишни яхшилаш ишларини кенгайтириш зарур. Ҳамма шаҳарлар марказий водопровод суви билан таъминланадиган бўлади. 33 та посёлкада, район марказларида янги водопроводлар қурилади. Мавжуд водопроводлар анча кенгайтирилади.

Бунинг учун бир кеча-кундузда 955 минг куб метр сув бера оладиган водопровод иншоотларини ишга тушириш ва 1200 километрдан кўпроқ водопровод шоҳобчалари қуриш мўлжалланмоқда.

Мавжуд канализация системаларининг қувватларини ошириш билан бир қаторда республиканинг яна 6 шаҳарида канализация қуриш кўзда тутилади. Беш йил мобайнида 612 километрдан кўпроқ янги канализация шоҳобчалари қуриш, тозалаш иншоотларининг қувватини кўпайтириб, бир кеча-кундузда 860 минг куб метрга етказиш мўлжалланмоқда.

Шаҳарларда, шаҳар типидаги посёлкаларда ва район марказларида газ қувурларининг шоҳобчалари 1197 километр кўпайтирилади, бу эса яна 300 минг квартирани газлаштиришга имкон беради. Қишлоқ жойларида фақат давлат капитал маблағлари ҳисобидангина 1730 километр газ шоҳобчалари қуриш ва 573 минг квартирани газлаштириш мўлжалланади. Шу билан бирга колхозларнинг маблағи ҳисобидан бу соҳада катта ишлар қилиниши керак.

Вазифа шуки, меҳнаткашларнинг маиший хизматнинг ҳамма турларига бўлган талабларини тағин ҳам тўлароқ қондириш, шаҳарларда ҳам, қишлоқ жойларида ҳам аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини ва сифатини янада ошириш керак. Маиший хизмат кўрсатиш халқ хўжалигининг механизациялаштирилган йирик тармоқларидан бири бўлиб қолмоқда. Аҳолига кўрсатиладиган маиший хизматларнинг ҳажми 1970 йилдагига нисбатан 2,3 баравар кўпайтирилади.

Аҳолига хизмат кўрсатадиган жуда кўп корхоналар қуриш мўлжалланмоқда.

Директивалар лойиҳасида маориф ва маданиятни ривожлантиришга катта эътибор берилган. Умумий ўрта таълимга ўтиш туғалланади. Республиканинг умумий таълим мактабларида ўқиб турган болалар қарийб 3.6 миллион кишига етказилади. Ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларида ўқувчилар сонини 1.5 бараварга яқин кўпайтириш кўзда тутилади.

Республика давлат капитал маблағлари ҳисобидан 332 минг ўқувчига мўлжалланган ёки бундан олдинги беш йилликдагига нисбатан 52 процент кўп мактаблар қуриш ҳамда 94 минг ўринли ёки бундан олдинги беш йилликдагига нисбатан 78 процент кўп мактабгача тарбия болалар муассасаларини қуриб ишга тушириш мўлжалланади.

Мактабларнинг моддий базасини яхшилаш, уларни замонавий ўқув қуроллари билан таъминлаш борасида кенг программачи амалга ошириш кўзда тутилади, бу ҳам бизга мактабларда таълим сифатини қатъий ошириш ва ўқувчиларга тарбия беришни яхшилашга кўмаклашади.

Янги қурилаётган мактабларни қўшиб ҳисоблаганда биринчи сменада шуғулланувчи ўқувчилар салмоғини анча ошириш ҳамда куни узайтирилган мактаблар ва группалардаги болалар сонини кўпайтириш кўзда тутилади.

Олий ва ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилиш кўпайтирилади. Шу давр ичида олий маълумотли 160 минг нафарга яқин ва ўрта махсус маълумотли 214 минг нафар мутахассис тайёрланиши зарур.

Соғлиқни сақлашни янада яхшилаш чоралари амалга оширилади. Бу соҳада моддий техника базасини янада такомиллаштириш ва мустаҳкамлаш, ихтисослаштирилган медицина ёрдамининг барча турларини ривожлантириш кўзда тутилади. Давлат капитал маблағлари ҳисобидан 14.5 минг ўринли касалхоналар ва 7.6 минг ўринли амбулатория-поликлиника муассасалари қурилади. Меҳнаткашларни санаторий-курортларда даволаш ва ташкилий равишда дам олдириш янада ривожлантирилади.

Бутун мамлакатда бўлгани каби республикамизда ҳам она ва болалар соғлигини муҳофаза қилишни янада яхшилаш, болали оналарнинг ижтимоий меҳнатда қатнашуви учун кенг имконият яратиб бериш кўзда тутилади. Мактабгача ёшда бўлган болаларни болалар яслилари ва боғчалари билан таъминлаш даражаси қарийб 27 процентга етказилади

Социал таъминотни янада яхшилашни кўзда тутувчи бир қанча муҳим чоралар амалга оширилади. Улуғ Ватан уруши инвалидларига ва шаҳидларнинг оилаларига тегишли уй-жой — маиший шароит яратиб беришга алоҳида эътибор берилади

Маданият муассасалари — клублар, киноустановкалар, кутубхоналар тармоғи анча кенгайтирилади. Китоблар газеталар ва журналлар сони ҳам кўпайтирилади.

Мўлжалланган социал иқтисодий вазифаларни ҳал қилиш билан бирга бутун аҳолини ижтимоий бурчга, жамият манфаати йўлида ижодий меҳнат қилишга онгли муносабатда бўлиш, маънавий покизалик ҳамда ижтимоий ва шахсий ҳаётда камтар бўлиш руҳида тарбиялашга кўпроқ эътибор берилиши лозим.

Область, район, посёлка ва қишлоқ Советлари меҳнаткашларнинг моддий фаровонлик даражасини ошириш борасида мўлжалланган тадбирларни амалга оширишда катта роль ўйнашлари лозим. Советлар ижроия комитетларининг фаолияти шу вазифаларни ҳал этишга қаратилиши керак.

КПСС XXIV съезди Директиваларида мўлжалланган хўжалик қурилиши программасини бажариш республика экономикасини ва маданиятини, ҳеч шубҳасиз, тағин ҳам юксак поғонага кўтаради.

Мана шунинг ўзи ҳам ленинча миллий сиёсат тантанасининг, улуғ Ватанимиз халқлари ўртасидаги бузилмас дўстликнинг янги ёрқин кўриниши эканлиги яққол сезилиб турибди.

БОШҚАРУВНИ ВА ПЛАНЛАШТИРИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ

Бошқарув ва планлаштириш системасини ва методларини такомиллаштиришга Директивалар лойиҳасида катта эътибор берилган. Бошқарув ва планлаштириш ишлари аввало ижтимоий ишлаб чиқаришни ҳар томонлама интенсивлаштиришга ва унинг самарадорлигини оширишга қаратилиши лозим.

Ҳозир асосий вазифа шуки, республика халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилги планини тармоқлар бўйича ишлаб чиқишни ва топшириқларни беш йиллик йилларига тақсимлаб беришни яқин фурсатда таъминлаш керак.

Госплан, министрликлар ва идоралар, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари илмий асосда қилинган ҳисобларга таяниб туриб, республиканинг, тармоқлар ва корхоналарнинг беш йиллик планларини тузишни қисқа вақт ичида таъминлашлари лозим.

Бу планларни тузишда ишлаб чиқарувчи кучларни жойлаштиришни янада яхшилаш, республикадаги барча районлар хўжалигини комплекс ривожлантириш ва ихтисослаштириш, шунингдек ишга яроқли аҳолини ижтимоий ишлаб чиқаришга тағин ҳам тўла равишда тортиш вазифаларини назарда тутмоқ керак.

Фақат бутун республиканинг ўзигина эмас, барча тармоқларгина эмас, шу билан бирга ҳар бир корхона, ҳар бир хўжалик ўзининг беш йиллик планига эга бўлиши лозим. Бу эса уларнинг катта ишонч билан бир маромда ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оғишмай амалга оширишларига имкон беради.

Ишлаб турган ишлаб чиқариш фондларидан интенсив равишда фойдаланиш, меҳнат ва ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш имкониятларини энг кўп даражада ҳисобга оладиган оптимал планларни ишлаб чиқиш борасида корхоналар ва бирлашмаларнинг манфаатдорлигини ва масъулиятини ошириш лозим.

Беш йиллик план топшириқларини бажариш ишлари бошқарувнинг янги системаси шароитида олиб борилади. Барча хўжалик корхоналарини ва ташкилотларни моддий ишлаб чиқаришнинг ва аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасининг барча тармоқларини планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги методларига кўчиришни туғаллаш лозим.

Ишлаб чиқаришни концентрациялаш ва кооперативлаштириш, корхоналарни ихтисослаштириш ва улар ўртасидаги хўжалик алоқаларини рационаллаштириш, айрим тармоқларнинг хусусиятларини ҳисобга олиб йирик бирлашмалар ва комбинатлар тузиш ишлари кучайтирилиши зарур. Хўжалик шартномаларининг ролини ва шу шартномани бажариш учун бўлган масъулиятни ошириш катта аҳамиятга эга.

Халқ хўжалигини планлаштиришни ва бошқаришни такомиллаштириш мақсадида иқтисодий-математика методларини кенг қўлланиш, электрон-ҳисоблаш ва уюштириш техникасидан ҳамда алоқа воситаларидан фойдаланиб, корхоналарда технология жараёнларини бошқаришнинг автоматлаштирилган системаларини кенг жорий қилиш зарур.

Иш манфаатлари халқ хўжалигига зарур бўлган мутахассислар тайёрлашни жиддий равишда кенгайтиришни талаб қилади.

Янгича ишлаш шароитлари ҳар бир ходимнинг ўзига топширилган иш учун шахсан масъулиятини янада оширишни, давлат, хўжалик ва технология интизомини мустаҳкамлашни, кадрларга нисбатан талабчанликни оширишни тақозо қилади.

КПСС Марказий Комитетининг 1969 йилги декабрь Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев ишнинг ҳамма участкаларида юксак принципиалликни ва талабчанликни, уюшқоқлик ва интизомни таъминлаш ҳамда шу асосда ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишга эришиш зарурлигини айтган эди.

Заррача бўлса ҳам интизомсизлик, фаолиятсизлик, тадбирсизлик, планларни, топшириқларни, қабул қилинган қарорларни бажармаслик ҳолларига ҳозир айниқса тоқат қилиб бўлмайдиган бўлиб қолди.

Белгиланган планлар ва топшириқларнинг ўз вақтида бажарилиши учун, маҳсулотнинг сифати учун, маблағлар ва моддий ресурслардан тежаб-тергаб ва оқилона фойдаланиш учун, ускуналар ва хом ашёлардан тўғри фойдаланиш учун, маҳсулотларни кооперативлаштирган тарзда етказиб бериш топшириқларини белгиланган муддатларда бажариш учун, технология интизомига риоя қилиниши учун ҳар бир хўжалик раҳбарининг масъулиятини ошириш зарур

Шу билан бирга маъмурий бошқарув аппаратини янада такомиллаштириш ва арзонлаштириш ишини давом эттирмоқ керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳисобот докладида, съезд делегатларининг нутқларида саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалиги, савдо ишидаги, республика меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатишдаги жиддий камчиликлар айтиб ўтилди.

Республика Министрлар Совети, Госплан, министрликлар ва идоралар шу съездда ўз ишлари тўғрисида қилинган танқиддан зарур хулосалар чиқариб олишлари ва мавжуд камчиликларни тезроқ тугатиш чораларини кўришлари, белгиланган давлат планлари ва топшириқларининг ўз вақтида бажарилишини давлат ва хўжалик интизомини мустаҳкамлашни таъминлашлари керак.

Беш йиллик планни бажаришда меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари зиммасига алоҳида масъулият юклатилади. Улар ўз ваколатларидан кенг фойдаланишлари ҳамда табиий ва меҳнат ресурсларидан фойдаланишда давлат тартибига риоя қилинишини, планлаштириш, бюджетнинг бажарилиши, корхоналар, колхозлар ва совхозларнинг молиявий ва хўжалик фаолияти қай аҳволда эканлигини тўла равишда контрол қилиб туришлари шарт.

КПССнинг бўлажак XXIV съезди арафасида республика шаҳарлари ва қишлоқларидаги илғор коллективлар, меҳнаткашлар ажойиб ташаббус бошлаб, 1971 йил биринчи квартали планларини муддатидан олдин бажаришга киришдилар. Олмалик кон-металлургия комбинати, Бекобод металлургия заводи, эриши қийин ва ўтга чидамли металлар комбинати, Чирчиқ электр химия комбинати, Тошкент трактор заводи, «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси меҳнаткашларининг, республика автомобиль йўлларини қурувчиларнинг, Бухоро, Қашқадарё, Тошкент областлари қишлоқ меҳнаткашларининг ва халқ хўжалигидаги барча тармоқларда ишлаб турган бошқа кўпгина коллективларнинг ташаббусини Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети маъқуллади ва республиканинг барча меҳнаткашлари қўллаб-қувватлади.

Съезд очиладиган кун яқинлашган сари съезд олди социалистик мусобақаси тобора кенг авж олмоқда, янги меҳнат зафарлари қўлга киритилмоқда.

Умуман республика саноати январь ва февралда планни ва олинган социалистик мажбуриятларни ошириб бажарди. Қорақалпоғистон саноати, барча областларнинг ва Тошкент шаҳрининг саноати икки ойлик топшириқни ошириб адо этди. Маҳсулот ишлаб чиқаришдаги ўсишнинг катта қисми меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан қўлга киритилди. Капитал қурилиш, транспорт, алоқа, қишлоқ хўжалиги соҳаларида ҳам кўпгина ишлар қилинди.

Ўртоқлар!

Ҳар бир корхона, қурилиш, колхоз, совхоз биринчи квартал планларини тўла ва ошириб бажарса, барча дала ишлари яхши тайёргарлик билан ва муваффақиятли ўтказилса, мана шунинг ўзи КПСС XXIV съездига энг яхши меҳнат совғаси бўлади, 1971 йилги халқ хўжалик планининг бажарилишини таъминлайди ва умуман беш йиллик планнинг бажарилиши учун яхши замин тайёрлаб беради. Бутун куч ва воситаларимиз мана шунга сафарбар қилиниши лозим.

Ўзбекистон меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида коммунистик қурилиш йилномасига ёзган шонли саҳифалар кўп. Улар янги беш йилликда ҳам зўр маҳорат кўрсатиб ишлашларига ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ. Ишчилар синфига, колхозчи деҳқонларга ва республиканинг меҳнаткаш зиёлиларига етакчилик қилиб, уларни янги бунёдкорликлар қилишга йўллаб турган партия ташкилотимиз сафларининг жанговарлиги ва жипслиги бунга гаров бўла олади.

Съездимиз номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинчи Марказий Комитетини ишонтириб шуни айтамизки, республиканинг партия ташкилотлари, барча коммунистлари ва меҳнаткашлари Директивалар лойиҳасини қизғин маъқуллаб, ўз олдиларида турган катта вазифаларни муваффақиятли бажаришни таъминлайдилар ва бу билан коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишга ўз ҳиссаларини қўшадилар. **(Қарсаклар).**

Ўзбекистон ССР Кубоги—«Совет Ўзбекистони» ва «Правда Востока» соврини

МАРҲАБО, ХОККЕЙ!

Серқуёш ўлкамиз пойтахтининг спорт тарихи янги воқеа билан бойийдиган бўлди. Дўстлик ва мардлик шаҳри гўзал Тошкентда эртага катта хоккей мусобақалари бошланади. «Тошкент музи — 71» шиори остида ўтадиган хоккей турнири Ўрта Осиёда илк бор ўтказиляпти.

Спорт ихлосмандлари ва ёшларнинг севимли манзилгоҳига айланиб бораётган ҳашаматли марказий «Юбилей» спорт саройининг хотира ва эсдаликлар дафтарига шу кунгача ленинградлик муз усти балети ҳамда москвалик муздаги цирк усталарининг таассуротлари ёзилган бўлса, энди у моҳир спортчилар — хоккей усталарининг дастхатлари билан безаладиган бўлди.

Минглаб хоккей муҳлислари кутган кун ҳам етиб келди. Спорт саройида Ўзбекистон ССР кубоги — «Совет Ўзбекистони» ва «Правда Востока» газеталари соврини учун ўтказиладиган мусобақаларга ҳамма нарса шай қилиб қўйилди. Собиқ хоккейчи, муз майдонларини мусобақаларга ҳозирлашда тажриба орттирган Г. Князев қисқа муддат ичида юбилей музининг чор атрофини махсус тўр тўсиқлар билан ўради. Мусобақа майдони мармардек текис музлатиб қўйилибди.

Пойтахтимизга илк баҳор кунлари ўтказиладиган қизғин мусобақаларни бошқариш учун биринчи бўлиб халқаро тоифадаги судья Л. Гусев ташриф буюрди. Соврин учун ўтказиладиган уч кунлик хоккей жангида бош судьяга В. Домбровский, Н. Резников, Н. Хомутников ҳамда А. Шершаковлар ёрдам берадилар.

— Республика кубоги — газета совринлари учун ўтказилаётган Тошкент турнири жуда қизиқарли ва ҳаяжонли бўлади деб ўйлайман, — дейди бош судья. — «Оқ олтин» ўлкасининг пойтахтида, меҳмондўст ўзбеклар олдида биринчи марта шайба сурадиган хоккейчилар ўз командалари билан тўлиқ келишлари кўзда тутилган. ЦСКА командасида бироз ўзгариш бўлади. Бу командадаги баъзи ўйинчилар мамлакат терма командаси билан қолади. Турнирда иштирок этадиган Воскресенскнинг «Химик» командаси асосий жанговар составии билан Тошкентга келади. Горькийлик торпедочилардан дарвозабон Коноваленко, спартакчилардан эса Старшинов учлиги, Поладьев ва дарвозабон Зингерлар келолмайдилар. Лекин бу ўзгаришларга қарамай кураш қизғин бўлади деб ўйлайман.

Шундай қилиб, эртадан бошлаб ўзбекистонлик хоккей ишқибозлари биринчи марта хоккей ўйинларини кўришга муяссар бўладилар.

Марҳабо, хоккей!

Х. НОСИРОВ,

Суратда: (ўртада) бош совриннинг кўриниши.

А. Ходаков фотоси.

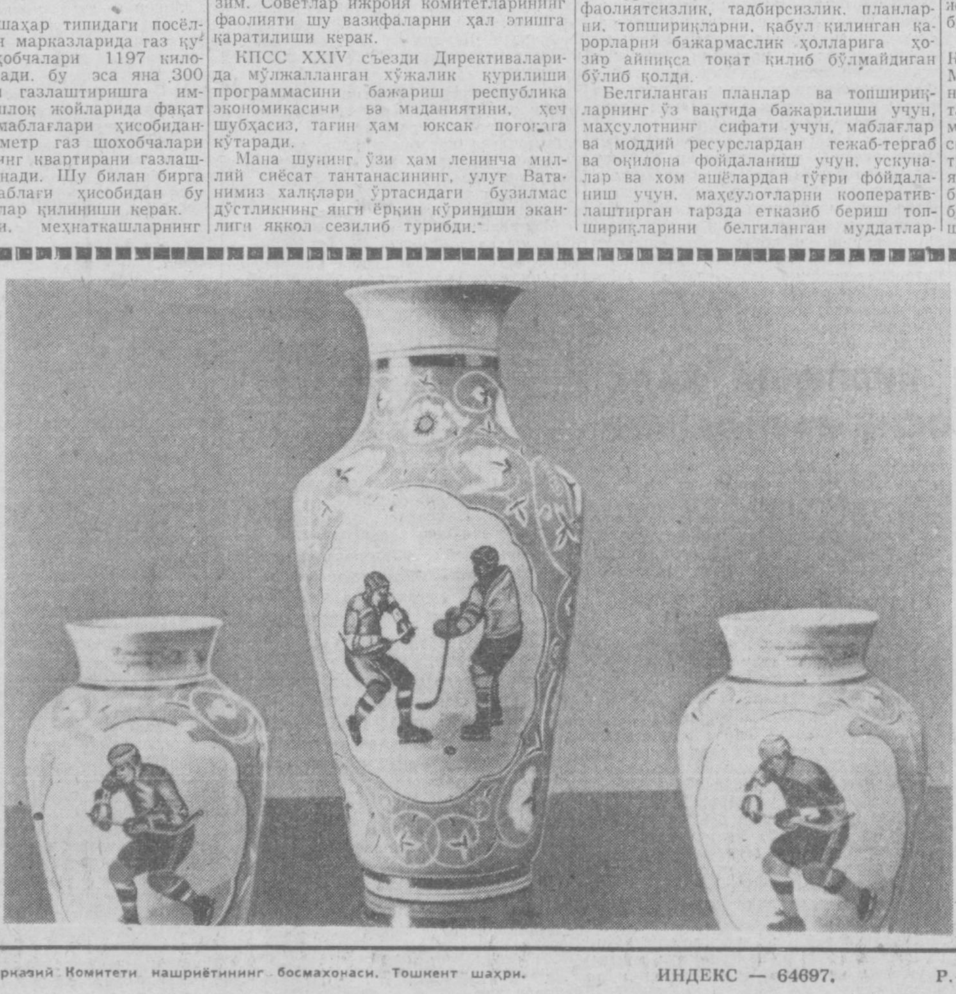

КАНАДАНИНГ МИЛЛИЙ ПРОБЛЕМАСИ

ОТТАВА. (ТАСС). Ишсизлик мамлакатнинг миллий проблемаси бўлиб қолди, дейилади Канада ишчилар конгрессининг конфедерация ҳукуматига йўллаган йиллик мактубида.

Канада ишчилар конгресси қарийб бир миллион етти юз минг кишидан иборат бўлган мамлакатдаги энг катта касаба союзларидан биридир.

Ишсизлик, дейилади мактубда, Канада учун биринчи даражали иқтисодий проблема бўлиб қолди. Шу йилнинг январь ойида қарийб етти юз минг киши (мамлакатдаги меҳнатга лаёқатли бўлган аҳолининг саккиз проценти) ишсиз қолди. Ишсизлик бутун мамлакатга ёйилди, ҳозир Канададаги олий малакали кишилар ҳам ишсиз бўлиб қолмоқдалар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

№ А—1702. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС — 64697. Р.—01284.